

Kvalitetsrapport 2011

for Københavns Kommunes folkeskoler

KØBENHAVNS KOMMUNE

Børne- og Ungdomsforvaltningen

2011

Indhold

Indledning.....	3
Resumé.....	7
1. del: Kvalitetsrapporten	9
Gode faglige resultater	10
Et godt skoleliv for alle – tryghed, medbestemmelse, trivsel og sundhed	19
Styr på udviklingen – orden i butikken.....	23
En høj grad af inklusion	30
En høj grad af integration.....	34
Stor tilfredshed hos brugerne – elever og forældre	36
Skolen som en attraktiv arbejdsplads.....	39
2. del: Yderligere dokumentation.....	42
Definitioner	43
Datakilder brugt i kommunerapporten.....	45
Supplerende data.....	46
Nøgletal.....	54

Indledning

Københavns Kommunes kvalitetsrapport er udarbejdet baggrund i folkeskoleloven, hvor der står, at kommunen er forpligtet til i en årlig kvalitetsrapport at beskrive:

- Kommunens skolevæsen
- Skolernes faglige niveau
- De foranstaltninger, der er foretaget for at vurdere det faglige niveau
- Opfølgningen på den sidste års kvalitetsrapport.

Bekendtgørelsen om kvalitetsrapporter specificerer, at kommunalbestyrelsen (i København BR) har ansvaret for, at rapporten med udgangspunkt i mål og rammer for folkeskolens undervisning, der følger af lovgivningen og af kommunal beslutning, giver en dækkende beskrivelse af status for hver af kommunens folkeskoler og for det samlede skolevæsen.

De kommunale mål, der er omtalt ovenfor, findes i Styrelsesvedtægten for folkeskolen i Københavns Kommune som ”Målsætning for folkeskolen i København”. De blev vedtaget i Borgerrepræsentationen den 20. maj 2010.

Kommunerapporten

Kvalitetsrapporten i København er som hovedprincip organiseret ud fra de mål og områder, som er vigtige for politikerne i København.

Disse områder er:

1. Gode faglige resultater
2. Et godt skoleliv for alle – tryghed, trivsel og sundhed
3. Styr på udviklingen – orden i butikken
4. En høj grad af inklusion
5. En høj grad af integration
6. Stor tilfredshed hos brugerne – elever og forældre
7. Skolen som en attraktiv arbejdsplads.

I rapporten redegøres der for kommunens resultater på disse syv områder samt for skolernes fordeling i forhold til resultaterne.

Kvalitetsrapporten er i sit format væsentligt ændret siden sidste år. Først og fremmest er der færre data med i hoveddelen af rapporten. Her er fokus lagt på de mest centrale resultater og en sammenfattende vurdering af disse resultater. Uddybende resultater findes i afsnittene med supplerende data og nøgletal.

Med denne ændring skabes fokus på det absolut vigtigste i forhold til, hvordan det går med skolerne i København, altså de helt centrale mål for skolevæsenet. Samtidig forenkles og afbureaukratiseres formidlingen af resultaterne, og vurderingen af resultaterne skærpes og tydeliggøres.

Strukturen i rapporten er således:

Resumé

1. del: Kvalitetsrapporten

Hvert af de syv områder i 1. del indledes med en kort forklaring på, hvordan kvalitets måles på området.

Dernæst gengives de vigtigste resultater (hovedtal) samt en oversigt over forskellen mellem skolerne på centrale parametre. Dernæst følger forvaltningens konklusioner og vurdering af resultaterne og udvikling på området.

Endelig gennemgås de væsentligste tiltag, der er iværksat for at forbedre resultaterne på området. Der skelnes her mellem: 1) Igangværende tiltag, som skønnes at have haft en effekt allerede og 2) Politisk besluttede tiltag, der er under implementering eller netop er implementeret og derfor ikke forventes at have haft en effekt endnu. Der afsluttes med en vurdering af, om disse tiltag er tilstrækkelige eller om der er behov for yderligere tiltag (eller eventuelt yderligere viden for at kunne foreslå nye tiltag).

2. del: Yderligere dokumentation

Her beskrives de vigtigste begreber og hvordan data er fremkommet. Endvidere rummer denne del uddybende data og nøgletal.

Skolerapporterne

Ud over den kommunale kvalitetsrapport udarbejder kommunen hvert år en kvalitetsrapport for hver skole, som danner grundlag for de drøftelser mellem skoleleder og områdechef, som sidste år førte frem til skolens udviklingskontrakt 2011-13. Kontrakten og kvalitetsrapporten er baseret på identiske data, og kvalitetsrapporten for 2011, 2012 og 2013 viser således direkte resultatet af skolernes arbejde hen imod indfrielse af målene i skolens udviklingskontrakt.

Skolerapporterne indeholder mange af de samme resultater som denne kommunerapport og er organiseret ud fra de syv ovenstående områder, men rapportererne er struktureret anderledes. De inddrager bl.a. delmålene fra Målsætning for folkeskolen fra Styrelsesvedtægten for folkeskolen i Københavns Kommune. For hvert af disse delmål er der beregnet et målopfyldelsestal. Forskellen i rapporterens struktur skyldes først og fremmest, at de har forskellige hovedformål. Skolerapporterne har fokus på den enkelte skole og danner afsæt for den ledelsesmæssige dialog med skolerne, mens kommunerapporten anlægger det brede blik på hele kommunens resultater og på den politiske ledelse af skolevæsenet.

Skolernes kvalitetsrapporter ligger på www.bufnet.kk.dk/kvalitetsrapport. Rapporterne har inden offentliggørelse været til udtalelse i skolebestyrelserne.

Styringsmodel

Kvalitetsrapporterne indgår som et integreret element i kommunens kvalitetsstyring af sine folkeskoler. Elementerne i styringsmodellen for skolerne gengives her i afsnit 1-6.

1. Mål for kvalitet

Målene for kvalitet er baseret på en firefeltmodel:

Kvalitetsrapporten forholder sig gennem mål og delmål fra Målsætning for folkeskolen til alle fire felter, selv om folkeskoleloven og bekendtgørelsen om kvalitetsrapporterne kun omfatter feltet Faglig kvalitet. Målene på området (fra Styrelsesvedtægten) forventes revideret i foråret 2012.

2. Kvalitetskrav

Børne- og Ungdomsudvalget vil i løbet af foråret 2012 drøfte mulighederne for at opstille mere tydelige mål og kvalitetskrav for skolerne på de fire områder i afsnit 1 ovenfor. Dette sker bl.a. på baggrund af anbefalinger fra det i foråret 2011 nedsatte faglighedsudvalg på skoleområdet.

3. Kvalitetsrapporterne

Rapporternes indhold er beskrevet ovenfor.

4. Ledelsesinformationssystem

For at sikre adgang til centrale og ajourførte data og resultater, har alle skolelederne adgang til Min Lederside. Ledersiden har til formål at skabe bedre rammer og vilkår for decentrale ledere og sikre overblik over relevante faglige og administrative data. Her kan skolelederne i et målvindue se udviklingen i måltal inden for de fire områder beskrevet i afsnit 1 ovenfor.

5. Dialogbaseret ledelse, herunder årlige resultatsamtaler

Opfølgningen på skolernes resultater foregår i en løbende dialog mellem skoleleder og områdechef. I en årlig resultatsamtale, placeret efter at kvalitetsrapporten er udarbejdet og Børne- og Ungdomsudvalget har besluttet eventuelle fokuseringer på basis af den kommunale kvalitetsrapport,

- samles op på det forløbne års resultater og indsatser
- drøftes aktuelle udfordringer
- synliggøres forvaltningens faglige supportfunktioner
- indgås aftaler om konkrete mål for skolens generelle udvikling.

6. Resultatkontrakt

Der arbejdes med toårige udviklingskontrakter (2011-2013). Disse tager udgangspunkt i skolens væsentlige udfordringer, og de er baseret på målopfyldelsestallene i skolens kvalitetsrapport. Midtvejsevalueringen af skolens kontrakt baseres på kvalitetsrapport 2012, og slutvurderingen finder sted i september-oktober 2013.

Særlig kadence for kvalitetsrapport og resultatsamtaler i 2011/2012

På baggrund af anbefalingerne fra det i foråret 2012 nedsatte faglighedsudvalg på skoleområdet iværksættes der en proces for at sikre et stærkere fokus på udviklingen af elevernes faglige resultater i København. Processen skal lede til klarere mål og tydeligere politisk-strategisk ledelse af skolerne. Derfor er der i år foretaget en række ændringer i dette års forløb for kvalitetsrapport, resultatsamtaler og udviklingskontrakter:

1. Denne kvalitetsrapport behandles af Børne- og Ungdomsudvalget den 23-11-2011 sammen med et forslag om en proces, der styrker den samlede opfølgning på det faglige niveau i kommunen. I processen indgår et temamøde mellem skoleledere og udvalg i foråret, hvor mål og kvalitetskrav til skolerne drøftes.
2. Efter Børne- og Ungdomsudvalgets behandling af nærværende kvalitetsrapport, afholder forvaltningens områdechefer resultatsamtaler med skolelederne. Samtalerne gennemføres inden udgangen af 2011 med to formål: 1) En vurdering af skolens progression i forhold til målene i udviklingskontrakten, 2) Skolernes ønsker og input til forvaltningens faglige support for at forbedre de faglige resultater.
3. Den ordinære resultatsamtale gennemføres i foråret efter det ovenfor nævnte temamøde mellem skolelederne og Børne- og Ungdomsudvalget. Resultatsamtalens fokus er: 1) Forbedring af de faglige resultater på den enkelte skole, 2) Forvaltningens faglige support til at skabe denne forbedring.

Afholdelsen af to samtaler i år skyldes, at der skal være tid til en politisk proces der etablerer de rammer, mål og kvalitetskrav, der sætter fagligheden højt på dagsordenen. Fra 2013 forventes det, at der igen kun afholdes en årlig samtale.

Resumé

Helt overordnet er der i forhold til resultaterne i Kvalitetsrapport 2010 tale om status quo. Men København har som storby nogle udfordringer, der betyder, at det ikke er tilstrækkeligt at holde niveauet. Samtidig kan vi konstatere, at der er meget store forskelle på de resultater, der opnås på kommunens forskellige skoler.

Faglige resultater

Mht. folkeskolens afgangsprøver ligger kommunen samlet set generelt under landsgennemsnittet, og nogle skoler ligger så markant under, at der er brug for en intensiv opfølgende indsats. Der er en særlig udfordring i forhold til drengene, der øjensynligt ikke får de rigtige udfordringer i skolen.

En stabil pæn andel af eleverne kommer godt i gang med en ungdomsuddannelse (85 % er i gang efter 11 måneder), men København er som resten af landet stadig et stykke fra at kunne leve op til 95 % målsætningen.

Elevtrivsel

Mobbeprocenten er i København lavere end i resten af landet, men igen er der skoler, hvor procenten er for høj. Og der er ikke nogen determinerende sammenhæng mellem skolens tosprogsprocent og dens mobbefrekvens, selv om grupper af tosprogede oplever mere mobning end etsprogede.

Økonomi

Mange skoler kæmper stadig med gammel gæld, men renses budgetoverholdelsen for gældsafvikling, er der i dag væsentligt mere styr på økonomien end sidste år.

Forældretilfredshed

Procentandelen af de forældre, der vælger deres distriktsskole, svinger fra 12 % til 84 %. De der ikke vælger distriktsskolen, fordeler sig på andre folkeskoler i kommunen og på frie grundskoler (privatskoler). Privatskolefrekvensen holder sig nogenlunde konstant på omkring 26, men også her er der stor forskel på skolerne og på de forskellige områder af byen.

Tiltag

Selv om vilkårene er meget forskellige fra skole til skole, er der brug for at sikre et fælles kvalitetsniveau, som forældrene kan regne med uanset hvilken skole, deres børn går på.

For generelt at hæve niveauet og for at sikre eleverne en skolegang af høj kvalitet, uanset hvilken skole de går på, har politikerne i løbet af det sidste år vedtaget omfattende tiltag på tre områder:

1. En integrationspakke
2. En inklusionspakke
3. En faglighedspakke

Disse tiltag er beskrevet relevante steder undervejs i rapporten

Faglighedspakken er blevet til på baggrund af arbejdet i et eksternt sammensat Faglighedsudvalg. Dette arbejde resulterede august 2011 i en række anbefalinger, som indgår i budget 2012..

Effekten af disse tiltag vil naturligvis først vise sig i de kommende år, og i det hele taget er det et vilkår, at faglige tiltag først kan forventes at have en effekt i løbet af nogle år.

Desuden er forvaltningen i gang med en styringsmæssig opstramning, der blandt andet reflekterer faglighedsudvalgets anbefalinger om større klarhed omkring mål og forventninger på alle niveauer. Som følge heraf sker der en intensiv opfølgning i forhold til de skoler, der har særligt store udfordringer i forhold til det faglige niveau.

Hvor denne styringsmæssige opstramning er rettet mod forhold som overholdelse af minimumstimetallet eller skolens konsekvente opfølgning på elever med faglige problemer, forventes en umiddelbar effekt af tiltagene.

1. del:

Kvalitetsrapporten

Gode faglige resultater

De faglige resultater måles

- dels i forhold til resultaterne ved de afsluttende prøver i 9. klasse
- dels i forhold til elevernes overgang til ungdomsuddannelserne.

Karakterer ved de afsluttende prøver efter 9. klasse

Hovedtal

Ukorrigerede¹ gennemsnitskarakterer ved folkeskolens afsluttende prøver 2011, 2010, 2009 og 2008.

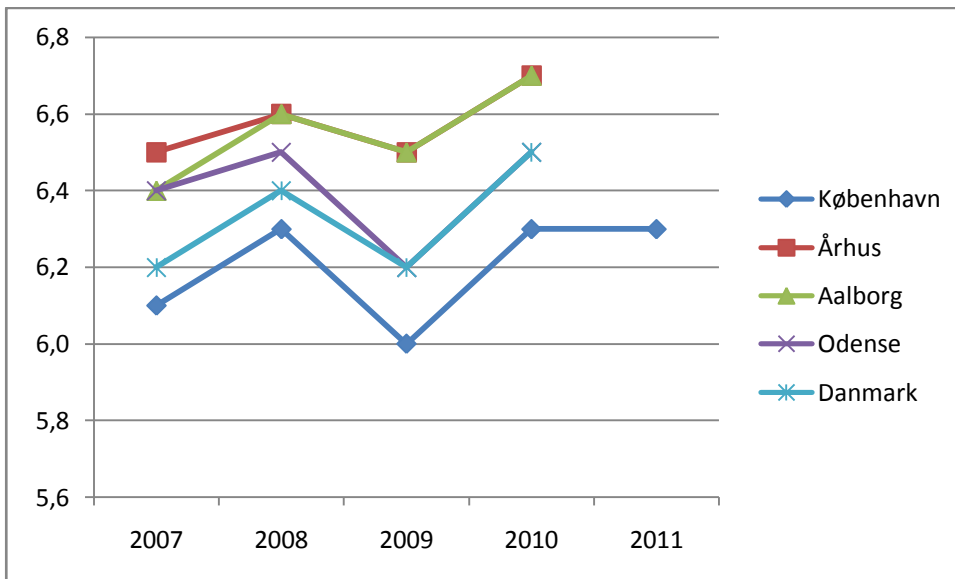
	Bundne prøvfag samlet Korrigeret og ukorrigeret er ens	Læsning	Skriftlig dansk	Færdighedsregning	Problemregning	To-sprogede elever Korrigeret Bundne prøvfag	To-sprogede elever Ukorrigeret Bundne prøvfag	20 % svageste (mht. socio-økonomi) Bundne prøvfag
2011	6,10	5,51	6,28	5,76	5,09	5,98	5,28	4,99
2010	6,10	5,46	5,68	6,64	5,55	5,99	5,00	4,71
2009	5,72	4,44	5,26	6,70	5,69	5,17		
2008	6,18	5,24	6,42	6,21	5,21	5,78		

Sammenligning med resten af landet

Vi er i København meget hurtigt ude med årets karakterer, så der findes p.t. ikke sammenligningstal fra resten af landet. Her ses udviklingen i ukorrigerede gennemsnitskarakterer over år, København i forhold til andre store kommuner og til landsgennemsnittet.

---

¹ De korrigerede og ukorrigerede karakterer er ens på byniveau, da den sociale korrektion foretages på den samlede gruppe elever, der har været til afgangsprøve.

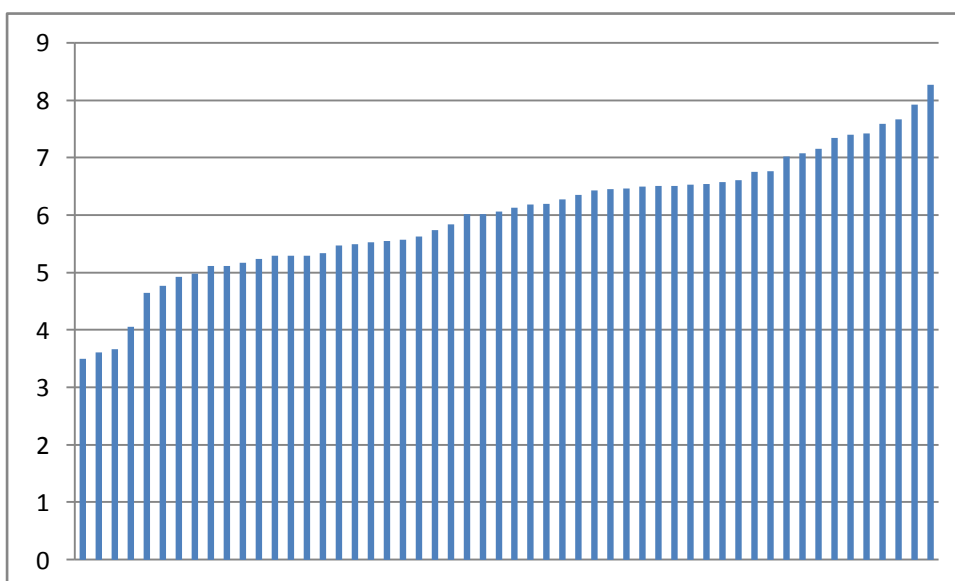
Når Københavns folkeskolegennemsnit her er 6,3 i 2010 og 2011 og ikke 6,1, som anført på forrige side, skyldes det, at gennemsnittet beregnes lidt anderledes, end vi gør det i København (se rapportens 2. del).

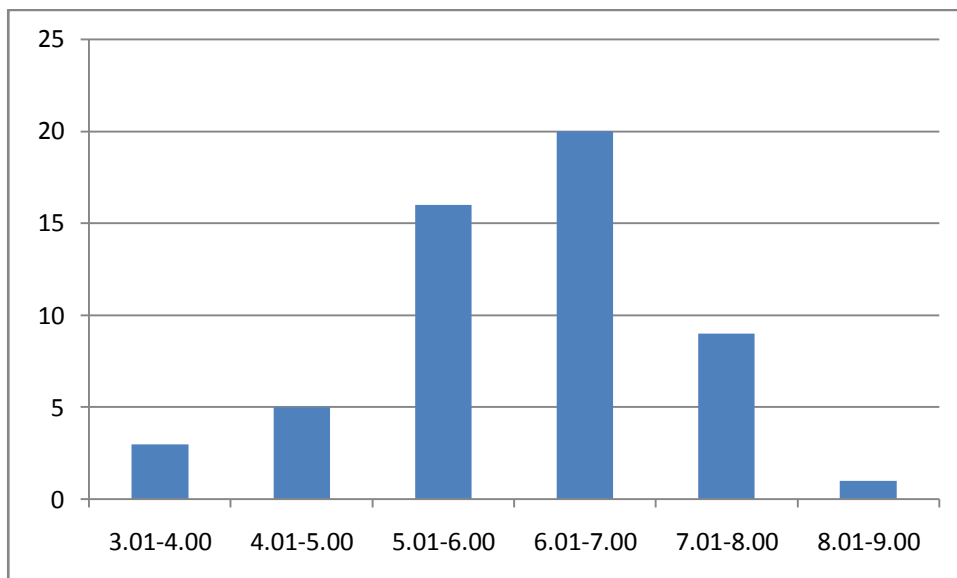
Det fremgår af grafen, at de københavnske resultater ligger under landsgennemsnittet og under de øvrige store byers. Der er her tale om data, der ikke er korrigeret for populationens sammensætning. Variationerne mellem årene er ret parallelle, hvilket peger på, at resultaterne i de enkelte år skyldes prøvernes sværhedsgrad og brugen af den nye karakterskala. Udvikling i resultaterne skal derfor ses i et flerårigt perspektiv.

Forskel mellem skolerne

De meget store forskelle mellem skolernes karaktergennemsnit er et opmærksomhedspunkt i højere grad end bevægelserne mellem årene.

Figuren her viser de enkelte skolers gennemsnitskarakterer i 2011 – hver søjle repræsenterer en skole.

Søjlerne angiver antal almenskoler, der opnåede et karaktergennemsnit i intervallet

Konklusion

Generelle faglige resultater

Den markante fremgang i gennemsnitskarakteren fra 2009 til 2010 er fastholdt i 2011. Dette gælder også gennemsnitskarakteren for de tosprogede elever.

Der er en mindre fremgang i læsning (og en større i skriftlig dansk) men en tilbagegang i matematik. Den store indsats med implementering af skolernes handlingsplaner for læsning og skrivning ser ud til med et forsigtigt skøn at have virket.

PISA-København (2010) viser, at for perioden 2007-2010 er der en tilbagegang i læsning, mens der ikke er signifikante ændringer fra 2007 til 2010 i matematik og naturfag.

Måling af faglige resultater sker med forskellige metoder og på forskellige grundlag. Man kan således ikke blot sammenligne PISA-resultater med karaktererne ved de afsluttende prøver, dertil måler de på alt for forskellige forhold. Af de 410 elever, der i PISA 2007 scorede under niveau 2 i læsning – de omtales undertiden som funktionelle analfabeter – opnåede 142 karakteren 7 eller derover (altså over landsgennemsnittet) et par måneder efter ved de afsluttende prøver. Og en ikke ubetydelig andel af dem har i dag en studentereksamen. Konklusionen på sådanne forhold er, at man skal være meget varsom med at tolke på gennemsnitstal – de dækker over en meget kompleks virkelighed.

Derimod ligger der meget information i de sammenhænge man kan finde – og i de variationer, konstaterede gennemsnitstal dækker over.

For andet år i træk kan vi vise karaktergennemsnittet for de 20 % med svage socioøkonomisk baggrund. Som det ses, er det meget lavere end det samlede gennemsnit. Denne værdi er ukorrigeret, da den netop skal vise effekten af socioøkonomien. Der er en pæn fremgang for denne gruppe

sammenlignet med 2010. Vil man sammenligne denne gruppe med gruppen af tosprogede (der er stort elevsammenfald mellem de to grupper), skal de tosprogedes ukorrigerede gennemsnit anvendes. Dette er i 2011 5,28. For begge grupper er der tale om en relativ forbedring af deres resultater.

Forskellen mellem skolerne

Forskellen mellem skolerne er vokset ganske meget fra 2010 til 2011. Det understreger den generelle opgave, der er i København i forhold til at løfte de skoler, der har særlig store udfordringer. Da vi samtidig kan konstatere en relativ forbedring af såvel de tosprogede som af de 20 % med svage socioøkonomisk baggrund, kan den forøgede spredning mellem skolerne ikke umiddelbart forklares med en spredning i elevgruppen. Forvaltningen vil i foråret 2012 undersøge, om det er muligt at finde andre forklaringer på den større spredning mellem skolerne.

Skolernes gennemsnitskarakterer spænder fra 3,4 til 8,2 – et meget stort spænd inden for samme kommune. Ses der bort fra de 10 skoler med de allerbedste resultater, placerer skolerne sig groft sagt på tre plateauer: omkring 6,4, omkring 5,2 og under 4.

KREVI (Kommunernes og REgionernes VIdenscenter) har for perioden 2007-09 og undervisningsministeriet for 2010 undersøgt den såkaldte undervisningseffekt, der er et udtryk for, hvor en skoles gennemsnitskarakter ligger i forhold til, hvordan en socioøkonomisk sammenlignelig gruppe klarer sig på landsplan. Det er med andre ord et udtryk for skolens evne til at støtte eleverne i at bryde den sociale arv. Den store spredning mellem skolerne på landsplan (og også inden for Københavns Kommune) understreger, at selv om elevernes socioøkonomiske baggrund har en høj forklaringsgrad, når vi taler om karakter ved de afsluttende prøver, så er der faktisk skoler, der gør en stor forskel i forhold til elevernes resultater.

Tiltag

I dette afsnit beskrives en række tiltag, som er iværksat fra skoleårene 2010/11, 2011/12 eller forventes iværksat i skoleåret 2012/13. Effekten af disse tiltag kan ikke vurderes endnu, men de forventes alle på lidt længere sigt at styrke det faglige niveau på skolerne.

Integrationsløft

Fra 2010 er der tildelt skoler med særlige udfordringer midler til et integrationsløft, hvor midlerne i samarbejde med områdecheferne anvendes efter lokale behov

Københavnmodel 2.0

For at sikre den bedst mulige ramme for de elever, der enten fra skolestart eller i forbindelse med skoleflytning har brug for sproglig og faglig støtte, rådgives forældrene i sådanne situationer om skolevalget. Der er en række pladser til rådighed på skoler, der har overskud og kompetencer til at håndtere de enkelte elevers behov. Samtidig udgås en ophobning af elever med særlige behov på de skoler, der i forvejen har nok at slås med. Tiltaget er iværksat fra 2011 med skolestart for de rådgivne elever i 2012.

Yderligere timer i dansk om matematik

Fra 2011 er timetallet i dansk på 2. og 6. klassetrin og i matematik på 4. klassetrin øget med hver 30 timer. Samtidig er der udarbejdet kommunale læseplaner i de to fag med fokus på en individuel indsats i 2. klasse for elever, der endnu ikke har brudt læsekoden, samt på læsning og sprogudvikling i dansk og matematik.

Lokale profilskoler

Fra 2012 får en række skoler status af lokale profilskoler. Det sker for

- at højne lærernes, elevernes og forældrenes engagement, lærernes kompetencer og dermed elevernes udbytte af deres skolegang og elevernes trivsel
- at styrke grundlaget for elevrekruttering fra skoledistriktet
- at skolen indgår i lokale tværgående initiativer, fx kvarterløft, samarbejde med det lokale erhvervsliv og profileringer på tværs af forvaltningerne

En tydeligere profil vil også kunne styrke skoler, der oplever et fald i elevtal i de ældste klasser.

Fagdidaktisk kompetenceudvikling og Sommeruniversitet

Fra 2012 gennemføres en fagdidaktisk kompetenceudvikling af lærere baseret på aktionslæring omfattende 25 skoler pr. år. Den videre implementering sikres ved aktivt brug af skolens faglige ressourcepersoner, der om nødvendigt videreuddannes, og involvering af ledelsen. Der etableres i rammerne af et Sommeruniversitet et forum for vidensdeling på tværs af skoler på lærer-, ressourcepersons- og ledelsesniveau. Planen har karakter af en pakkedløsning, der indebærer såvel efteruddannelse og videreuddannelse som ledelsesudvikling på den enkelte skole og følgeforskning, knyttet til det samlede projekt.

Flere timer til eleverne

Fra 2012 sker der en timetalsforøgelse på 30 timer pr. år i idræt 4. klasse og dansk i 7. og 8. klasse fra 2012, og der gennemføres kommunale minimumskrav til timetallene i dansk på 7.-9. klassetrin. I 2011 er der sket en timetalsforøgelse ligeledes på 30 timer pr. år i dansk på 2. og 6. klassetrin samt i matematik på 4. klassetrin. Kommunen udmelder herefter samlet set præcis det samme antal timer som ministeriets vejledende timetal.

Turboforløb

Der vil på 15 skoler i København blive mulighed for at etablere turboforløb for elever fra skolens mellemtrin og udskoling. Turboforløbene kan fx tilrettelægges i dansk, i matematik eller i naturfag. Elevernes motivation for læring og tillid til egen formåen stiger, når de oplever den nære sammenhæng mellem det teoretiske på skolen og det praktiske aspekt af forløbet. Dette gælder ikke mindst drengene, der på den måde kan opleve, at de får lejlighed til at bruge deres ressourcer konstruktivt. Samtidig giver turboindsatsen mulighed for, at skolerne fortsætter og udvider fagrækken af intensive fokuserede forløb i tæt samarbejde med de samarbejdspartnere, der allerede har været med i turbodanskforløbene, og som er meget interesserede i at fortsætte.

It-portal om undervisningsdifferentiering

På grundlag af et oplæg fra forvaltningen diskuterer lærere på Sommeruniversitetet forskellige aspekter af undervisningsdifferentiering med henblik på en kvalificering af en undervisning, alle elever kan få glæde af.

Københavns Kommune etablerer en webbaseret inspirationsportal for lærerne om undervisning i forskellige fag og på forskellige klassetrin. På portalen lægges forskelligt materiale af generel og teoretisk karakter om undervisningsdifferentiering. Skoleledere og lærere formidler deres gode erfaringer med undervisningsdifferentiering på portalen.

Digitale læremidler og interaktive tavler

Det er i budget 2012 sikret, at alle skoler har et minimum af it-løsninger, der muliggør it-baseret undervisning. Undervisning der i højere grad baserer sig på it-løsninger kan styrke interessen hos en stor del af de elever, der i dag har behov for en ekstra indsats, herunder især drenggruppen.

Interaktive tavler muliggør it-baseret undervisning og giver lærerne mulighederne for at inddrage elektroniske medier og den nyeste teknologi i undervisningen og aktivere eleverne på nye måder. Mange skoler i København har allerede investeret i interaktive tavler, men der er fortsat et stykke vej til en fuld udbygning. Der er derfor afsat midler, så der kan installeres interaktive tavler i alle klasse- og faglokaler, der ikke har dette i dag. Herigennem sikres det, at alle børn i de københavnske skoler møder it som en integreret del af deres skolegang.

Yderligere tiltag

Ungdomskommissionens anbefalinger

På baggrund af anbefalinger fra den Ungdomskommission, der er nedsat i efteråret 2011, vil der blive fremsat forslag til en række initiativer, der skal forny udskolingen på de københavnske skoler, således at den i højere grad tilgodeser hele bredden af elever. Det forventes også, at der fremkommer anbefalinger om endnu bedre samspil med erhvervsliv og andre eksterne interessenter samt en udbygning af samarbejdet med ungdomsuddannelserne.

Udskolingsdynamoer

For at få en realitetstestning af de mange ideer, der optræder til forbedringer af udskolingen, har kommunen udpeget fire skoler som særlige dynamoskoler på udskolingsområdet. Her afprøves og evalueres de forskellige former for holddannelse, turboforløb og samarbejdsformer med ungdomsuddannelserne, der fremkommer blandt andet som anbefalinger fra særlige fagfolk.

Elevernes overgang til ungdomsuddannelser

Hovedtal

Tabellen viser, hvor eleverne befinder sig 11 måneder efter, at de har forladt 9. klasse? Tallene i parentes er fra årgangen før. Da der er tale om en ny opgørelsesmetode, er sammenligningstallene genberegnet i forhold til Kvalitetsrapport 2010.

Procenttallene er beregnet *uden* den andel, som er fraflyttet kommunen, og som derfor er uden uddannelsesoplysninger

Hvor var eleverne fra 9. og 10. klasse 1. juni året efter?

	Fra 9. klasse i 2009/10 2.593 elever		Fra 9. klasse i 2008/09 2.477 elever		Fra 10. klasse i 2009/10 1.229 elever		Fra 10. klasse i 2008/09 1.106 elever	
	Antal	I procent	Antal	I procent	Antal	I procent	Antal	I procent
Fraflyttet kommunen og derfor uden uddannelsesoplysninger		6,90 %		4,97 %		10,33 %		9,13 %
Andelen, der fortsætter i 10. klasse, eventuelt på efterskole	1096	42,26	1002	40,44	0	0,00	0	0,00
Andelen, der fortsætter på gymnasial uddannelse	909	35,05	858	34,62	278	22,59	306	27,66
Andelen, der fortsætter på erhvervsfaglig uddannelse	191	7,37	225	9,09	300	24,41	226	20,40
Andelen der fortsætter i anden ungdomsuddannelse	9	0,33	6	0,25	75	6,08	45	4,08
Andel i ungdomsuddannelse	2204	85,01	2091	84,41	652	53,08	577	52,15
Andelen der fortsætter i forberedende og udviklende aktiviteter	297	11,47	264	10,66	494	40,20	399	36,11
Andel, der følger deres uddannelsesplan	2502	96,48	2355	95,07	1147	93,29	976	88,26
Andelen der fortsætter i opsøgende og opfølgende vejledning	91	3,52	122	4,93	82	6,71	130	11,74

Oversigten viser andelen af elever, som 1. juli 2010 forlod en 9. eller 10. folkeskoleklasse, og som 1. juni 2011, 11 måneder efter endt grundskole var i egentlig ungdomsuddannelse, henholdsvis fulgte deres uddannelsesplan. Sammenligningstallene er for årgang 2008/09 og viser altså, hvor denne årgang elever befandt sig juni 2010.²

Konklusion

De markante resultater i år er:

1. Der er i forhold til 2010 en større andel af elever, som er i gang med uddannelse eller forløb med uddannelsesperspektiv. Her skal det nævnes, at Ungepakke II kan have haft en betydning for denne ændring.
2. For almenelever fra 9. klasse er der sket et fald i andelen af elever, som er i gang med en erhvervsfaglig uddannelse, hvor der blandt almenelever fra 10. klasse er sket en stigning i andelen af elever.
3. Der er sket et fald i andelen af elever fra 10. klasse, som er i gang med en gymnasial uddannelse.

Der er en generelt positiv udvikling blandt unge det første år, efter de har forladt folkeskolen, da der fra 2010 til 2011 er sket en stigning i andelen af unge, som følger deres uddannelsesplan og som dermed betragtes som værende i gang med en uddannelse eller et forløb med uddannelsesperspektiv. Denne udvikling kan skyldes indførelsen af Ungepakke II, som betyder, at alle unge mellem 15 og 17 år fra 1. januar 2011 har pligt til at være i gang med en uddannelse eller en forberedende og udviklende aktivitet. Ungepakke II har medført forskellige ændringer både i overgangen mellem grundskole og ungdomsuddannelse, samt i vejledningen. Dette medfører, at fokus skal være på unge, som har særlig behov for vejledning, og mindre på de unge, som anses at kunne klare sig selv. Effekten af disse tiltag kan først ses hos unge med afgang i 2011, hvilket næste års kvalitetsrapport vil beskrive.

Der er i år sket et fald i andelen af elever, som søger en erhvervsfaglig uddannelse efter 9. klasse, hvor der fra 10. klasse er sket en stigning. De elever, som starter på en erhvervsuddannelse efter 10. klasse, klarer sig generelt bedre og har mindre frafald end de elever, som starter direkte efter 9. klasse. Dette kan skyldes, at erhvervsuddannelserne primært er pædagogisk indrettet til at tage imod de mest modne og ansvarlige blandt de 16-17-årige, hvilket et 10. skoleår kan medvirke til.

Opgørelsen her viser, hvor eleverne befandt sig 11 måneder efter endt grundskole. 95 % målsætningen handler om, hvor stor en andel af de unge, der 25 år efter endt grundskole har fået en ungdomsuddannelse. Problemet med en sådan opgørelse er, at det i praksis er vanskeligt at gøre en skole (med)ansvarlig for en uddannelsesstatus 25 år efter eleven har forladt grundskolen. Derfor har vi valgt i skolernes kvalitetsrapporter at fokusere på selve overgangen. Det er ikke muligt at sammenligne kvalitetsrapporten med andre kommuner, da der ikke er sammenlignelige data til rådighed.

---

² Yderligere detaljer om uddannelsesvalg kan ses i dokumentationsafsnittet.

Tiltag

En række tiltag er implementeret på området:

- Der etableres 10. klasse på erhvervsskole som et kombineret 10. klasseforløb mellem kommune og erhvervsskole (20/20-model).
- Der sker nu en vurdering af uddannelsesparathed. Alle elever, der ønsker optagelse på en ungdomsuddannelse efter 9. eller 10. klasse skal uddannelsesparathedsvurderes.
- Alle elever får en uddannelsesplan, som 15-17-årige skal følge. Planerne indeholder en beskrivelse af, hvordan den unges pligt til at være i uddannelse, beskæftigelse eller anden aktivitet opfyldes efter afslutning af grundskolen eller 10. klasse.
- Der er nu uddannelsespligt for 15-17-årige. Det betyder, at den unge skal være i gang med en forberedende og udviklende aktivitet, herunder uddannelse, et job eller anden aktivitet som for eksempel højskole, arbejdspraktik eller udlandsophold.
- Kommunen har pligt til at give ikke-uddannelsesparate 15-17-årige uddannelsesforberedende tilbud. Tilbuddene skal afdække og udvikle den unges interesser og kompetencer, så den unge bliver uddannelsesparat til at påbegynde en ungdomsuddannelse.
- Der skal ske en hurtig opfølgning på unge, som ikke er i gang. Senest 5 arbejdsdage efter, at UU er bekendt med, at den unge 15-17-årige ikke følger sin uddannelsesplan, skal en UU kontakte den unge. UU skal tilbyde den unge en uddannelsesforberedende aktivitet senest 30 kalenderdage efter, at kontakten til den unge er etableret.

Yderligere tiltag

København har i efteråret 2011 nedsat en ungdomskommission, der vil fremkomme med en række anbefalinger til, hvordan kommunen kan komme til at leve op til 95 %-målsætningen.

Et godt skoleliv for alle – tryghed, medbestemmelse, trivsel og sundhed

Selv om skolernes evne til at give alle elever et godt skoleliv ikke har affødt noget krav om data i bekendtgørelsen om kvalitetsrapporter, har politikerne i København ønsket at fremhæve, at elevernes skoleliv udgør en væsentlig del af deres barndom og ungdom, og at skolen har en forpligtelse til at levere kvalitet også her. Samtidig er det evident, at høj tryghed og trivsel, fravær af mobning og oplevelse af medbestemmelse i en dansk skoletradition er afgørende forudsætninger for at kunne lære. Derfor går kvalitetsrapportens kvalitetskrav om høj faglighed på to ben: København forventer gode faglige resultater *og samtidig* et godt skoleliv for eleverne.

Hovedtal

Tallene her er baseret på spørgeskemaundersøgelse foråret 2011 blandt alle elever på 4.-9. klassetrin (besvarelsesprocent over 80, i alt 13.120 besvarelser).

Grad af målopnåelse på fire områder

Kommunegennemsnit 4.-9. klasse	Beregningen	Resultat 2011
Elevernes oplevede tryghed	100 procent opnås, såfremt samtlige respondenter på en skole svarer meget tryk.	78,8
Gennemsnitlige mobbeprocent	Andel af respondenterne, der svarer, at de er blevet mobbet inden for de sidste to måneder	10,7
Elevernes oplevelse af tilpas sværhedsgrad i undervisningen	100 procent opnås, hvis samtlige elever synes, at de lærer meget, at opgaverne er lidt svære og at de skal koncentrere sig noget i dansktimerne.	68,9
Elevernes oplevelse af medbestemmelse	100 procent opnås, hvis samtlige elever synes, at de er nok med til at bestemme i forhold til indretning af klasseværelse, arbejdet med et bestemt emne, undervisningens indhold, og om de mener, elevrådet har nok medbestemmelse.	46,3
Elevernes oplevelse af ro	100 procent opnås, hvis samtlige elever siger der er meget ro i klassen, og at det er let at koncentrere sig i timerne.	51,9
Oplevet inklusion	100 procent opnås, hvis samtlige elever oplever: At de ikke bliver mobbet, slået, sparket eller truet At de har mindst en god ven i skolen og en voksen på skolen, de kan tale med At de synes om at gå i skole og føler sig trygge. At de er nok med til at bestemme og alt i alt er tilfredse med deres liv	72,2
Elvernes bevægelse i		69,7

løbet af skoledagen		
Elevernes selvvalgte helbred		75,0

Resultat 2009   Resultat 2010   Resultat 2011

Elevernes gennemsnitlige antal sygedage		6,6	7,2	6,4
---	--	-----	-----	------------

Sammenligningstal er ikke anført, da der kun er minimale variationer i tallene fra de sidste tre år.

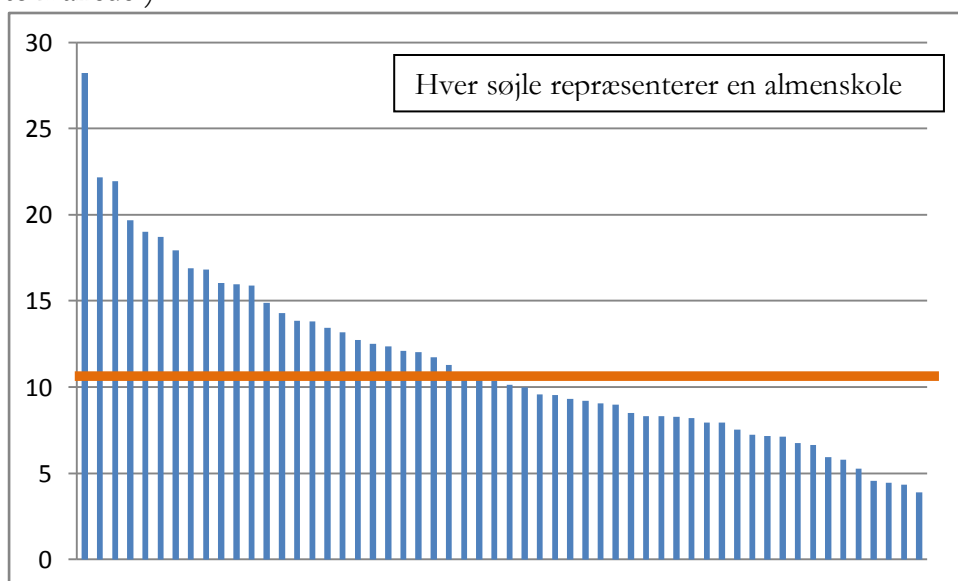
Tabellen nedenfor viser, at tallene fordeler sig skævt. Ser vi på resultaterne i 2011, nu fordelt på tosprogede (ikke-vestlige sprog) i forhold til resten, ser mønsteret på fire centrale områder således ud:

Kommunegennemsnit 4.-9. klasse (se forklaringer på beregninger i forrige tabel)	Etsprogede	Tosprogede
Elevernes oplevede tryghed	79,7	77,6
Mobbeprocent	8,4	14,4
Elevernes oplevelse af medbestemmelse	45,8	47,1
Oplevet inklusion	72,7	71,6

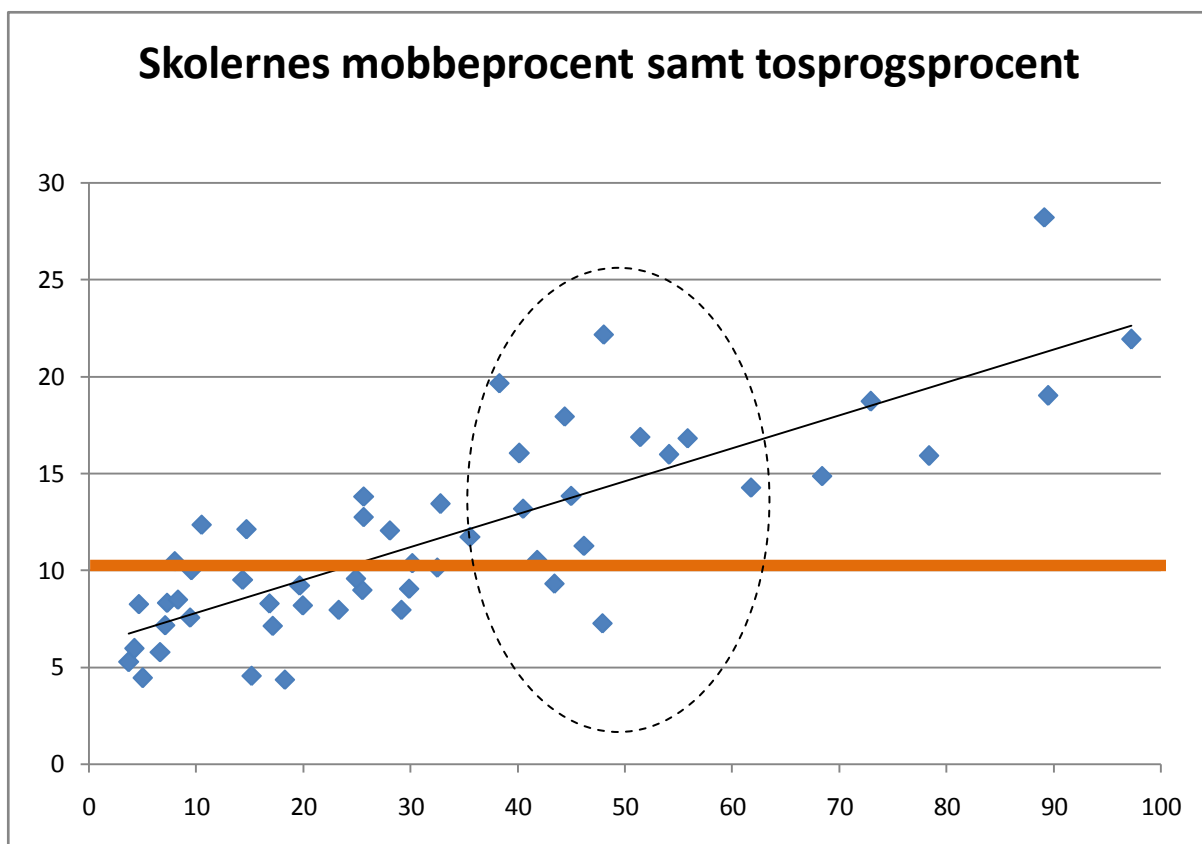
Tryghedstallet for tosprogede er altså 77,6, men ser vi alene på sproggruppenen punjabi, spansk og kinesisk er tallet 64,5, altså væsentligt lavere.

Mobning: forskel mellem skolerne

Skolernes mobbeprocent (andel af eleverne, der angiver, at de er blevet mobbet inden for de seneste to måneder).

Som det ses af ovenstående figur, er der meget stor forskel på mobbeprocenten på skolerne.

I ovenstående diagram ser man, at mobbeprocenten på skoleniveau hænger sammen med skolens tosprogsprocent for de skoler, der har en høj tosprogsprocent (mellem 60 og næsten 100 %). Populært sagt oplever eleverne på en skole med en meget høj tosprogsprocent ofte en høj grad af mobning. Disse skoler har dog samtidig de socioøkonomisk svageste og mest udsatte børn. Det er derfor ikke muligt entydigt at fastlægge årsagen til den høje mobbeprocent i skolens tosprogsprocent.

Ser man på midtergruppen (40-60 % tosprogede elever) er der både skoler med høj og med lav mobbeprocent. Det er således her, vi ser den største spredning. Størsteparten ligger dog stadig over byens gennemsnit (den orange linje). Ikke desto mindre kan man se, at nogle af disse skoler formår at bryde sammenhængen mellem tosprogsprocent og mobbeprocent, da de har mobbeprocenter omkring byens gennemsnit eller under.

Gruppen med lavere tosprogsprocent (under 40 %) har de laveste mobbeprocenter og mange skoler ligger her under byens gennemsnit.

Konklusion

Generelle konklusioner

Niveauet for tryghed er stadig højt og omfanget af mobning ligger stadig under landsgennemsnittet (DCUM). Trygheden er stadig absolut højest for de etsprogede og mindre for samtlige grupper

tosprogede. Det er som sidste år lavest for de elever, der taler punjabi, spansk eller kinesisk. Resultaterne viser, at jo færre elever, der er i en given sproggruppe, desto mindre trygge føler de sig.

Der er fra 2010 fremgang på en del områder, som handler om elevernes oplevelse af undervisningens kvalitet. Det tyder på, at lærerne i det forgangne år har haft øget fokus på undervisningsdifferentiering.

Oplevelsen af medbestemmelse peger på, at der nok er behov for en forventningsafstemning mellem lærere og elever.

Der er stadig for mange, der oplever uro i timerne, og som oplever at det er vanskeligt at koncentrere sig. Selv om problemet ikke er større end i resten af landet, giver uroen dårlige forudsætninger for trivsel og faglig fremgang. Jo ældre eleverne bliver, jo dårligere vurderer de deres helbred, og på alle klassetrin vurderer drengene, at de har et bedre helbred end pigerne.

Mobning: forskel mellem skoler

Det gennemsnitlige niveau for mobning ligger fortsat lavt og er under landsgennemsnittet. Men som det ses, er der meget store forskelle mellem mobbeprocenterne på de enkelte skoler. Derfor skal det tages op i resultatsamtalen mellem områdechefen og skolelederen, hvis mobbeprocenten er høj. Principielt er enhver forekomst af mobning uacceptabel, og skolerne får da også kun en score på 100 ved totalt fravær heraf.

Tiltag

Tiltag: generelle resultater

Forvaltningen udbyder fortsat kurser i temaerne konflikthåndtering, redskaber mod mobning og klasseledelse. En del skoler har som led i projekt skolemægling fået uddannet konfliktmæglere både blandt elever og lærere.

En ny indsats i 2011 er en kombination af gensidig observation af undervisning mellem erfarne og nye lærere med henblik på bedre klasseledelse. Ydermere forventes den øgede satsning på fagdidaktisk kompetenceudvikling og undervisningsdifferentiering i medfør af budget 2012 at afspejle sig i elevernes fremtidige oplevelser.

Elevernes oplevelser udtrykt gennem Københavnerbarometeret drøftes på flere forskellige niveauer på skolerne. Dette kan medføre, at lærerne bliver mere opmærksomme på bestemte elevgrupper, som trives mindre godt.

Yderligere tiltag: mobning

Der er behov for specifikke indsatser både på skole- og på klasseniveau. Grafen ovenfor viser således, at det faktisk er muligt at bryde mønsteret. Vi skal lære af erfaringerne fra de skoler, der trods en ret høj tosprogsprocent har en relativ lav mobbeprocent. Også uden for København er der gode erfaringer – ikke mindst svenske – der vil kunne anvendes.

Skoler på Nørrebro, der har høje tosprogsprocenter, arbejder grundigt med spilleregler for elever. Det har nogle steder udviklet sig til, at eleverne har været med til at formulere egentlig grundlov. Den er formuleret ud fra principperne i FN's børnekonvention. Se

<http://www.guldbergskole.kk.dk/Infoweb/Designskabelon10/Rammeside.asp?Action=&Side=&Klasse=&Id=&Startside=&ForumID=>

Styr på udviklingen – orden i butikken

At skolerne har styr på udviklingen og orden i butikken har vi i København valgt at måle på fem områder:

- Hvorvidt enkeltelever eller enkeltklasser får særlig lave resultater, fagligt eller socialt
- Overholdelse af minimumskrav til timetal
- Andel af lærernes arbejdstid, som anvendes til undervisning
- Gennemførelse af planlagt undervisning
- Skolens overholdelse af budgetter.

Enkeltelever

Her ser vi på skolens håndtering af elever, der er dansksprogligt svage eller fagligt svage i dansk eller matematik. Vi ser også på, om der over en treårig periode er niendeklasser på skolen, der til afgangsprøven klarer sig markant dårligere, end hvad der er almindeligt på den pågældende skole. Endelig ser vi på, om der også er tilbud til elever, der er særlig stærke i dansk eller matematik.

Skolegennemsnit 4.-9. klasse	Resultat 2009	Resultat 2010	Resultat 2011
Andelen af tosprogede elever med læseproblemer efter 2. 4., 6. og 8. klasse: Problemer i: 2. klasse: 27,0 (27,2 %) 4. klasse: 25,5 (27,3 %) 6. klasse: 25,3 (28,8 %) 8. klasse: 24,3 (22,6 %)		26,5 %	25,3 %
Andelen af tosprogede elever med læseproblem, som skolen følger op på		95,6 %	95,2 %
Andel tosprogede med behov for dansk som andetsprogsundervisning, som skolen følger op på	95,0 %	94,6 %	95,4 %
Andel elever med læseproblemer efter 2. 4., 6. og 8. klasse: Andel med problemer i 2. klasse: 10,9 % (13,2 %) Andel med problemer i 4. klasse: 12,5 % (12,7 %) Andel med problemer i 6. klasse: 12,3 % (13,3 %) Andel med problemer i 8. klasse: 11,5 % (10,7 %)	14,0 %	12,5 %	11,8 %
Andel af elever med læseproblemer, der konkret følges op på	94,4 %	96,4 %	97,3 %

Konklusion

Når der følges op på omkring 95 % af elever med læsevanskeligheder, dækker det over, at opfølgningen er 100 % på 47 skoler ud af 56. For de skoler, der ikke følger 100 % op, vil spørgsmålet emnet indgå i tilsynet med skolen, og der vil blive fulgt specifikt op i områdechefens resultatsamtale med skolelederen.

Andelen af elever med læseproblemer er generelt faldet meget i senere år. Der er en høj opfølgingsprocent men nogen usikkerhed om effekten af denne opfølgning. De store problemer viser sig typisk i indskoling (i 2. klasse, hvis læsekoden ikke er knækket) og på mellemtrinnet (6. klasse, hvis der er problemer med begrebsdannelsen og ordforrådet). En effektiv indsats i 2. klasse burde derfor resultere i færre elever med læseproblemer to år senere på 4. klassetrin, og en effektiv indsats på 6. klassetrin burde resultere i færre elever med læseproblemer to år senere på 8. klassetrin. Som det ses af tabellen ovenfor, fremgår en sådan effekt ikke fra 2. til 4. klasse, men der er her stor forskel på skolernes resultater.

Tiltag

Der er fra 2011/12 udmeldt en ekstra ugentlig lektion i dansk på 2. og 6. klassetrin, som blandt andet skal skabe rum for, at der kan ske en mere effektiv opfølgning på konstaterede læseproblemer. Det er samtidig præciseret i forhold til områdechefernes tilsyn, at effekten af denne opfølgning skal dokumenteres ved inddragelse af resultaterne fra de nationale test. Såfremt der konstateres væsentlige læseproblemer for en elev, drøftes anvendelse af skolens læsevejleder med skoleledelsen. Der er i budget 2012 endvidere afsat midler til turboforløb på 15 skoler, som bl.a. kan målrettes skoler med mange elever med læseproblemer til turboforløb i dansk med fokus på læsning.

Der er gennemført en ret omfattende efteruddannelse i forbindelse med anvendelse af individuelle læseforløb til elever, som i starten af 2. klasse endnu ikke har knækket læsekoden.

Endelig er det vurderingen, at arbejdet med sprogvurderinger og efterfølgende sprogstimulerende tiltag i 3- og 5-årsalderen for alle børn vil betyde, at færre elever i skolen fremadrettet vil have sproglige udfordringer og heraf følgende læseproblemer. Den bedre fordeling af sprogligt udfordrede elever i Københavnermodel 2.0 vil samtidig betyde, at der vil ske et løft både af de sprogligt udfordrede elever, som rådgives hen på en anden skole end distriktsskolen, og af læseindsatsen på de afgivende skoler, der kan fokusere indsatsen på færre elever med store sproglige udfordringer.

Krav til timetal

Status i forhold til overholdelse af kravene til timetal i København er, at alle skoler som siden 2006/07 har haft en timetalsmanko for en elevgruppe, har kompenseret eleverne herfor eller er i færd med dette. Alle skoler med timemankoer er således af deres områdechef pålagt at kompensere eleverne, for så vidt de berørte elever ikke allerede har forladt grundskolen. Denne kompensation er skemalagt på disse skoler senest i indeværende skoleår (2011/12). For en håndfuld skoler har der været tale om større manko, mens det for de fleste skolers vedkommende drejer sig om elever som over en treårig periode har manglet 30 timer eller derunder. Uanset dette har alle elever samlet set fået mindst det lovpligtige timetal, men undertiden ukorrekt fordelt.

Timetalsmankoer er et problem, som forvaltningen har taget særdeles alvorligt, og hvor der derfor er besluttet en række konkrete stramninger og tiltag til afhjælpning af problemet. Disse er beskrevet nedenfor og har haft en effekt i forhold til at undgå timetalsmankoer fremadrettet.

Tiltag som allerede har haft en effekt

Fra og med indeværende skoleår er gennemført en kontrolprocedure, der varetages af områdechefen, hvorved eventuelle manglende timer opfanges allerede i starten af det år, problemet opstår (og ikke som tidligere ca. to år efter). Der vil derfor fremover, når fejl opstår, ske kompensation allerede samme skoleår. Når der i indeværende skoleår alligevel optræder ukompenserede fejl, skyldes det fejl begået i tidligere skoleår.

Borgerrepræsentationen vedtog endvidere i forbindelse med behandlingen af Styrelsesvedtægten for folkeskolen i København 20. maj 2010 en række ændringer, der skulle gøre det administrativt lettere at overskue regeloverholdelsen og at undgå de indtastningsfejl, der har været hyppige i forbindelse med skolernes administration af indberetninger om timetal.

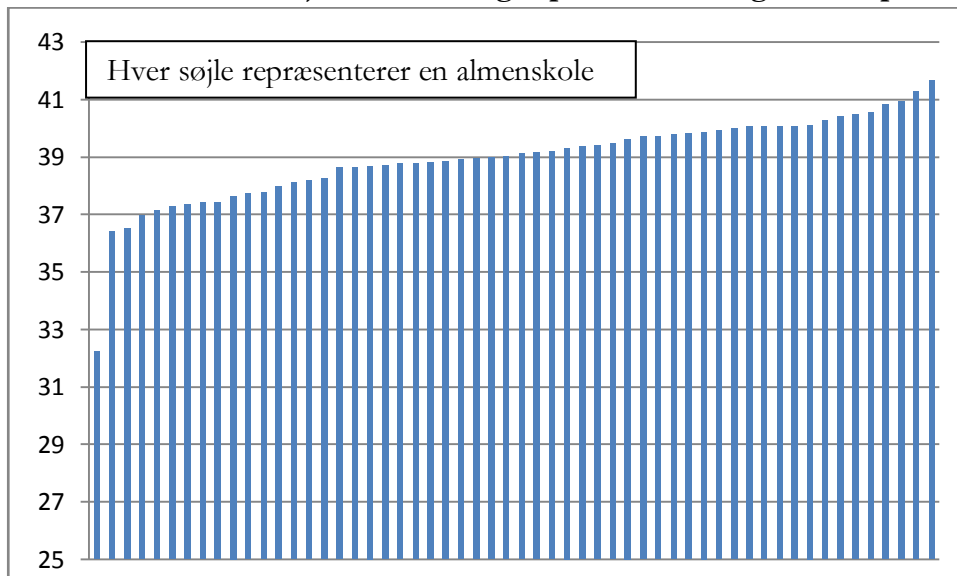
Undervisningsandel

Andel af lærernes arbejdstid, som anvendes til undervisning

	2010	2011
Andel af lærernes arbejdstid, som anvendes til undervisning (almenundervisning)		
Beregnet som andel af det samlede løntimetal (inkl. ferier og fridage) Højeste værdi i kommunen: 35,9 % (39,0 %) Laveste værdi i kommunen: 28,5 % (28,3 %)	33,8 %	33,7 %
Beregnet som andel af det samlede antal arbejdstimer (ekskl. ferier og fridage) Højeste værdi i kommunen: 41,7 % Laveste værdi i kommunen: 32,2 %	-	38,9 %

Forskel mellem skolerne

Andel af lærernes arbejdstid, der bruges på undervisning, fordelt på skoler

Konklusion

I forhold til andre kommuner

Andel af lærernes arbejdstid, der bruges på undervisning, ligger i 2010 0,3 % over det nationale gennemsnit. Det ligger også over undervisningsandelen i Århus (32,9), Ålborg (33,5) og Odense (32,6). Kommunen har endvidere indgået en ny aftale, der øger dette endnu mere. Da der samtidig er planlagt en omfattende kompetenceudvikling for alle lærere baseret på aktionslæring, forventes det at effektiviseringen vil gå hånd i hånd med bedre kvalitet i undervisningen.

Forskel mellem skolerne

Forskellen mellem skolerne er stor, hvad angår den andel af lærernes arbejdstid, der bruges på undervisning – også selv om der ses bort fra de to yderstplacerede skoler.

Nogle af forskellene skyldes, at skolen kan have særlige forpligtelser, fx til kompetenceudvikling (profilskoler), skolens prioritering af brug af læse- eller AKT-vejledere eller at skolen har deltaget i projekter af forskellig karakter.

Kommunen prioriterer, at lærerne bruger så meget tid som muligt sammen med eleverne. Kontakten med læreren er den vigtigste enkeltfaktor for et godt udbytte af elevernes undervisningstid.

Gennemførelse af planlagte timer

	2009	2010	2011
Andel af planlagte timer der gennemføres i indskoling -----	99,9 %	100 %	100 %
Andel af planlagte timer der gennemføres på mellemtrinnet -----	99,4 %	99,6 %	99,9 %

Andel af planlagte timer der gennemføres i udskolingen-----	97,0 %	97,4 %	99,0 %
---	--------	--------	---------------

Konklusion

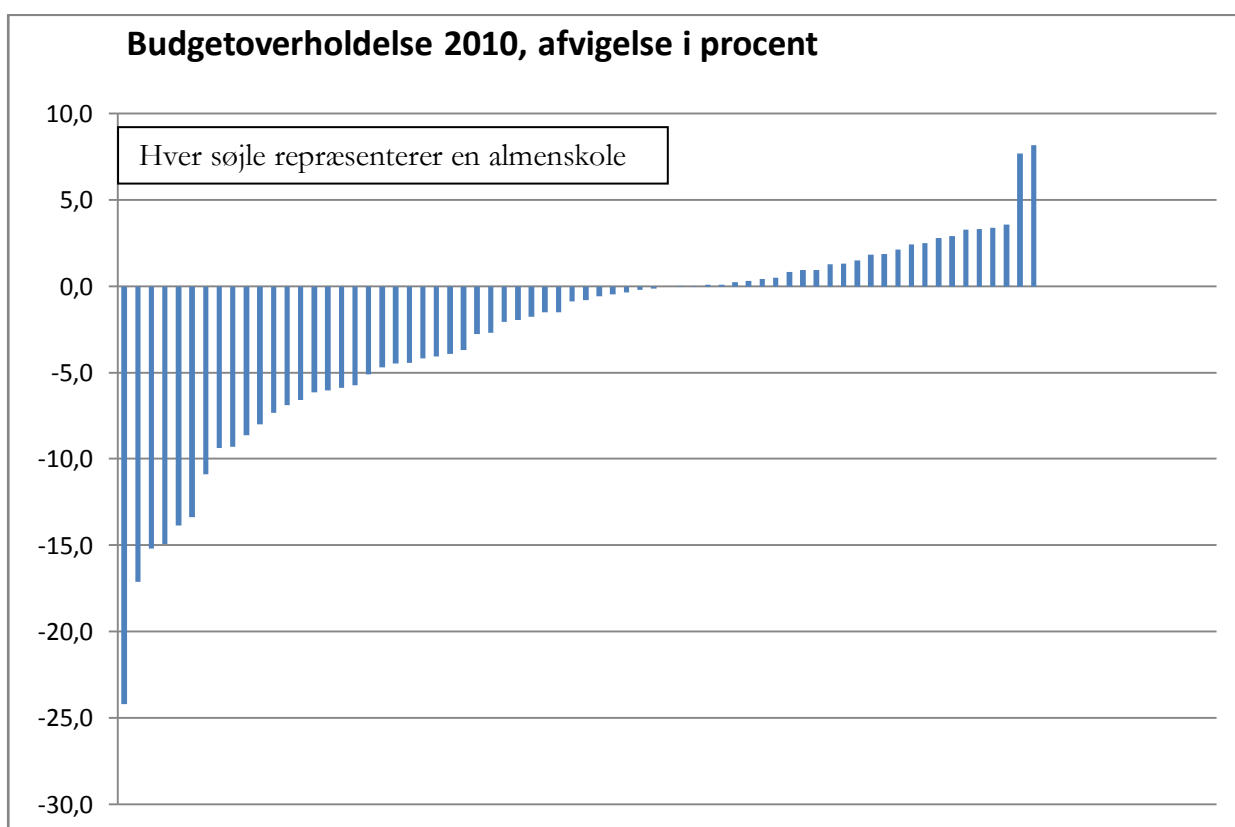
Som det ses, er der i 2011 en yderligere forbedring i andelen af planlagte lektioner, der faktisk gennemføres. Andelen er så tæt på 100 %, at man nok ikke kan komme højere.

Budgetoverholdelse

Forskel mellem skolerne

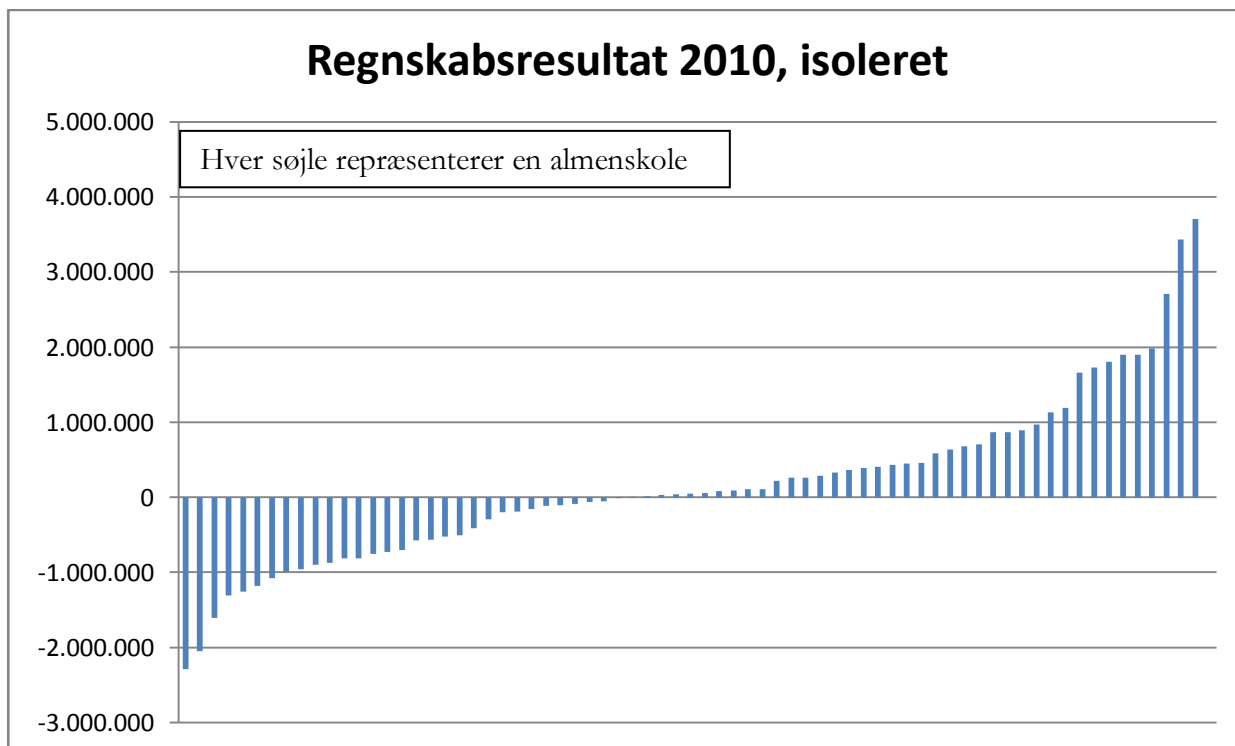
Forskellen mellem årsbudgettet og årets regnskabsresultat 2010 (opgjort som procent af budgettet) vises i diagrammet nedenfor, hvor hver søjle angiver en skole.

Minusværdien på nedenstående diagrammer angiver et overforbrug på skolen.

I dette resultat indgår også eventuel gældsafvikling. Et mere retvisende billede af skolens faktiske resultat opnås, hvis en sådan gældsafvikling tages ud af tallene. Det sker i næste tabel, der viser det reelle over- eller underskud i 2010.

Regnskabsresultat 2010, isoleret

Konklusion

Forskellen på de to kurver viser, at skolernes økonomiske styring er forbedret væsentligt fra 2009 til 2010. Der er tre væsentlige forhold, der har haft betydning for dette: Stabilitet i forhold til de udmeldte budgetter, stigende fokus på gældsafvikling og gældssanering.

Årsagen til forbedringen skal primært ses i det lys, at 2009 var et dårligt år, hvor rigtig mange skoler havde svært ved at overholde deres budgetter. Dette skyldtes i særdeleshed to forhold. Først og fremmest at Københavns Kommune valgte at ændre lønfremskrivningen midt i året, hvilket betød, at alle skoler fik nedreguleret deres budgetter midt på året, hvilket for flere var vanskeligt at indhente. Dernæst så vedtog Børne- og Ungdomsudvalget at inddrage alle positive mindreforbrug på mere end 2 % af enhedens samlede budget, hvilket gav skoler med større overskud incitament til at anvende disse midler frem for at aflevere disse til kommunekassen. I 2010 har der i stor udstrækning været stabilitet i forhold til skolernes budgetter, hvilket også afspejler sig i skolernes evne til at budgettere og overholde deres budget.

I løbet af de seneste tre år er der indgået en række handleplaner for gældsafvikling med skoler, som har opbygget gæld. Kombineret med både ledelsesmæssige tiltag som andre aktiviteter for at styrke skolernes økonomistyring, har en række skoler forbedret deres økonomiske resultater. Den samlede nettoforbedring fra 2009 til 2010, når der korrigeres for gældssanering, udgør 0,9 mio. kr. hvilket ikke er et stort beløb. Beløbet dækker imidlertid over, at mange skoler har forbedret deres resultat med mindre beløb, mens nogle få skoler har fået betydelige merforbrug og derfor trækker ned i det samlede billede.

I 2010 blev der udmeldt en række gældssaneringsmidler til enheder, som havde forbedret deres resultat. I alt blev der udmeldt 10,8 mio. kr. i gældssanering i ”en krone-for-krone”-gældssanering, hvor skoler modtog en krone i gældssanering for hver krone, de selv afdrog af deres gæld.

Samlet set er der derfor sket et generelt løft i forhold til skolernes evne til at overholde deres budgetter, men også til at give retvisende prognoser. En lille gruppe af skoler med stor og stigende gæld trækker imidlertid ned i det samlede billede. Børne- og Ungdomsudvalget har imidlertid i 2011 besluttet at tildele en række af disse skoler yderligere gældssaneringsmidler for at hjælpe dem med afviklingen af deres betydelige gæld.

En høj grad af inklusion

Inklusion har vi i København valgt at måle på tre områder:

- Om skolen har undgået, at der er elever, der føler sig *meget* ekskluderede i forhold til
  - kontakter til kammerater og voksne
  - oplevelse af mening og indflydelse
  - tryghed og forekomst af mobning
  - oplevelse af krav og sværhedsgrad
- I forhold til omfanget af bekymrende fravær
- Om skolen sikrer rimelige resultater for elever med svag socioøkonomisk baggrund.

Hovedtal

Kommunegennemsnit	Resultat 2009	Resultat 2010	Resultat 2011
Antal elever med en stærk oplevelse af marginalisering: Manglende kontakt til kammerater og lærere, Manglende indflydelse, Manglende oplevet mening, Manglende tryghed, Forekomst af mobning og Oplevet tilpasset sværhedsgrad.	285	276	345
Antal elever med bekymrende fravær	858 elever	686 elever	639 elever
Gennemsnitligt antal bekymrende fraværsdage for disse elever	6,6 dage	9,5 dage	11,5 dage
Resultatet fra Folkeskolens afsluttende prøver <i>uden</i> social korrektion. Karaktergennemsnit for:			
Alle elever	5,72	6,10	6,10
20 % elever med lavest socioøkonomisk baggrund	-	4,72	4,99

Visitering

Antal nyvisiterede børn og unge til de mest specialiserede tilbud på specialområdet

	2008-09	2009-10*	2010-11	2011-12**
Barnet optages i specialtilbud	170	194	170	175
Samlet antal børn i almenklasser bh.kl. – 9. kl.	29.572	29.608	29.970	-
Nyvisiterede børn i procent af det samlede antal børn bh.kl. – 9. kl.	0,57	0,66	0,57	-

* Baggrunden for stigningen i antallet af nyvisiterede i skoleåret 2009/10 er indførslen af obligatorisk børnehave.

** Niveaueet for antallet af nyvisiterede forventes fastholdt i 2011/12 trods stigende børnetal i kommunen.

Konklusion

Antallet af elever med en stærk oplevelse af marginalisering er steget betydeligt fra 2010 til 2011, hvilket er en udvikling, som fordrer opmærksomhed. Antallet er imidlertid relativt lille, og udsving kan derfor ikke tillægges stor vægt uden yderlige kvalificering af data. Tendensen bekræftes dog af den gennemsnitligt oplevede inklusion for samtlige elever, der ligeledes er gået tilbage.

Antallet af elever med bekymrende fravær er faldet i to på hinanden følgende år, hvilket må siges at være positivt. Til gengæld tegner den gruppe, der har bekymrende fravær, sig for flere dage i gennemsnit. Det tyder på, at den gruppe elever, der har bekymrende fravær, er mere marginaliseret end tidligere.

Gruppen af elever med 20 procent lavest socioøkonomi har samlet opnået en karakterfremgang på 0,27 karakterpoint, hvilket er en betragtelig forbedring på et enkelt skoleår; i særdeleshed sammenholdt med den samlede stagnation i karakterudviklingen for alle elever samlet set.

Specialreformen 2.0

I København skal alle børn og unge have gode skoletilbud. De børn og unge med særlige behov, der profiterer af det, skal have et tilbud indenfor eller i tæt tilknytning til almenområdet, mens de børn og unge, der har behov for helt specialiseret skoletilbud, skal have det

I Københavns Kommune har vi siden 2008 investeret betydelige ressourcer i at nå dette mål, som også skal medvirke til at forebygge udskillelse og øge chanceligheden for udsatte børn og unge.

I Specialreformen 1.0 var et af de væsentligste mål at bremse udviklingen i andelen af børn, der bliver visiteret til de højt specialiserede tilbud. Ovenstående tabel (visitering) viser, at det er lykkedes at bremse udviklingen i andelen af børn og unge der visiteres til de højt specialiserede skoletilbud.

Selvom udviklingen i andelen af nyvisiterede børn til de højt specialiserede er bremsset rækker visionerne for udvikling af inklusionsindsatsen i København videre endnu. Det forventes, at Børne- og Ungdomsudvalget d. 23. november 2011 vedtager Tidlig Indsats- og Inklusionspakken, som grundlag for Specialreformen 2.0, hvor der investeres i at give alment skolerne bedre forudsætninger for at arbejde inkluderende. Indsætterne er mangfoldige og spreder sig over hele 0-18årsområdet. I forhold til skoleområdet er de væsentligste indsatser:

Tiltag

Sprogvurderinger af småbørn

Der gennemføres nu sprogvurderinger i tre- og femårsalderen for alle børn, som er sprogligt udfordret. I forhold til de børn, som viser sig at have behov herfor, iværksættes sprogstimulerende tiltag eller eventuelt egentlige specialpædagogiske tiltag.

Skolesocialrådgiverordningen

I 2011 er der i alle almene folkeskoler samt udvalgte specialtilbud ansat skolesocialrådgivere. Kerneydelsen i skolesocialrådgiverordningen er rådgivning og vejledning til ledelse, lærere og andre fagpersoner på skolen, hvis der er bekymring for en elev i forhold til faldende trivsel, bekymrende fravær mv. Skolesocialrådgiverordningen bidrager således til at forebygge og håndtere sociale problemer. Dette fører til at fx bekymrende fravær og andre trivselsproblemer i skolen undgås og at eleverne kan fastholdes i almen skolen.

Videreudvikling af fælles BUF-SOF indsatser omkring bekymrende elevfravær

BUF og SOF gennemførte i 2010 et fælles projekt om bekymrende elevfravær. Projektet omfattede nye arbejds gange, udarbejdelse af vejledningsmateriale til skolerne om håndtering af bekymrende fravær mv. Det er redskaber som skolerne nu har arbejdet med i lidt mere end et skoleår og samtidig er skolesocialrådgiverordningen blev udbredt til alle skoler. Forvaltningerne følger derfor nu op på, hvordan indsatserne omkring bekymrende elevfravær fungerer og vurdere hvilke yderligere tiltag og indsatser der er brug for. Denne opfølgning vil forvaltningerne gennemføre i løbet af 1 kvartal 2012 og på den baggrund bliver der fastlagt evt. nye tiltag og indsatser.

Tiltag i Specialreform 2.0

Tidlig indsats og overgange

Der ansættes flere småbørnspsykologer med henblik på at styrke den tidlige opsporing af børn med risikoprofiler. Og der arbejdes med bedre vidensoverdragelse mellem dagsinstitution og skole samt fritidshjem og klubber. Overgangene er under lup, og der er tillige en helt særlig opmærksomhed på samarbejdet over forvaltningsskel. Samarbejdet mellem Børne- og Ungdomsforvaltningen og Socialforvaltningen intensiveres og sagsbehandlingstiderne skal nedbringes.

Skolepædagoger på alle skoler

Der ansættes skolepædagoger med specialpædagogiske kompetencer i alle almene folkeskoler, som skal medvirke til at sikre fokus på det inkluderende arbejde. Det er de børn, der har særligt svært ved at indgå i undervisningen og som har brug for ekstra støtte og opmærksomhed, som skolepædagogen skal støtte op omkring. Skolepædagogen kan for eksempel varetage opgaver knyttet til støtte i undervisningen, frikvarterer, overgange fra skole til fritidshjem, styrket forældresamarbejde eller sociale arrangementer på skolen.

Ressourcecentre på alle skoler

Der opbygges ressourcecentre (med akt-vejledere, skolesocialrådgivere og skolepsykologer etc.) på alle almene folkeskoler, som skal understøtte lærernes inkluderende arbejde. Ressourcecentre, hvor PPR skal spille en forstærket rolle på skolerne, skal sikre at lærerne altid kan hente rådgivning og vejledning i forhold til elever, der udfordrer.

Inklusionsparat indretning af skolerne

Der er afsat ressourcer til at gøre den fysiske indretning på almen skolerne i København mere inklusionsparat. Der vil være indsatser som allerede skal virke i 2011-12, hvilket blandt andet er forbedrede lysforhold, flytbare vægge og borde med afskærmning. Disse ting vil gøre det muligt for lærerne at tilrettelægge undervisningen, så den bedre tilgodeser elevernes forskellige måder at lære på.

Ligeledes vil lærerne kunne tilgodese de sårbare elever, der har brug for ro og en meget systematisk undervisning. Endvidere er der fokus på den mere langsigtede udvikling, hvor muligheden for en differentieret undervisning og flere børn med særlige behov skal tænkes ind i nybyggeri og renoveringer.

Styrket forældrekommunikation

I København vil vi i højere grad gå i dialog med forældre omkring inklusion. Vi vil udvikle informations- og inspirationsmateriale om fælles spilleregler, grundlove og værdiregelsæt med særlig henblik på inklusion. Vi vil tillige inddrage forældrene mere aktivt, da det er en opgave for klassefællesskabet, som forældrene også er en del af at sørge for, at alle børn og unge har en god skolegang.

Kompetenceudvikling

Der gennemføres over de kommende år en betydelig kompetenceudvikling i forhold til ledelse, lærere, pædagoger og andre relevante fagfolk. Fokus i kompetenceudviklingen vil være på udvikling af hele personalegruppen og undervisningen skal være praksisnær og direkte anvendelsesorienteret. Skole- og institutionsledelser skal klædes på til at understøtte medarbejdernes arbejde med en inkluderende praksis, mens medarbejderne skal have viden om og værktøjer til at kunne arbejde målrettet med undervisningsdifferentiering, klasseledelse, rammesætning af undervisningen og en systematisk opfølgning på undervisningen og den enkelte elevs læring og trivsel.

For at støtte op om skolernes lærere udvides antallet af kompetencecentre, som kan give konkret rådgivning og vejledning ude i skoler og institutioner om fx læsning, ADHD, autisme, sociale problemstillinger og forældresamarbejde, m.v.

Fleksible tilbud

Når flere børn og unge skal kunne få et tilbud i tilknytning til almenskolen skal der være flere muligheder for at skræddersy tilbud til den gruppe af børn og unge som på den ene side har særlige behov, men samtidig profiterer af samværet med børn og unge i almenområdet. Derfor skal der etableres flere inkluderende fleksible tilbud, hvor der er afsat ressourcer til at denne gruppe børn og unges ekstra støttebehov.

Der vil fra skoleåret 2013/14 endvidere ske det, at enkeltintegrationsressourcerne udlægges fra Områderne til skolerne, så skolelederen sammen med skolens ressourcecenter, herunder PPR, kan tilrettelægge den mest hensigtsmæssige undervisning i forhold til den enkelte elev, som har brug for en særlig opmærksomhed.

En høj grad af integration

Integration har vi i København valgt at måle på tre områder:

- Om tosprogede elever efter socioøkonomisk korrektion får lige så høje karakterer ved Folkeskolens afgangsprøve (FSA) som etsprogede elever
- Om tosprogede elever i lige så høj grad som de etsprogede følger deres uddannelsesplan.
- Om andelen af tosprogede elever med læseproblemer falder op gennem skolesystemet.

Desuden ser vi på andel tosprogede i børnehaveklasse, 1. klasse og anden klasse (og dermed på det gennemsnitlige elevoptag de sidste tre skoleår).

Hovedtal

Gennemsnitskarakterer ved FSA (bundne prøvafag) med social korrektion. Kommunegennemsnit	Resultat 2009	Resultat 2010	Resultat 2011
Korrigerede gennemsnitskarakterer, etsprogede	6,03	6,39	6,45
Korrigerede gennemsnitskarakterer, tosprogede	5,17	5,98	5,98
Tosprogedes karaktergennemsnit udgør i procent af de etsprogedes	85,7	93,6	92,7
Andel tosprogede elever, der følger deres uddannelsesplan 11 måneder efter, de har forladt 9. klasse		95,9	95,8
Andelen af tosprogede elever med læseproblemer (skolegennemsnit): Problemer i: 2. klasse: 27,0 (27,2 %) 4. klasse: 25,5 (27,3 %) 6. klasse: 25,3 (28,8 %) 8. klasse: 24,3 (22,6 %)	-	26,5 %	25,3 %

Konklusion

De tosprogede elever havde til Folkeskolens afgangsprøve 2010 en markant fremgang i forhold til 2009. Denne fremgang er fastholdt fra 2010 til 2011, idet resultatet for 2011 er det samme som i 2010. Præstationsgabets størrelse er dog alligevel øget marginalt. Dette skyldes imidlertid en lille fremgang for de etsprogede elever - ikke en tilbagegang for de tosprogede elever - i kombination med en socioøkonomisk stigning for de tosprogede.

Udviklingen i forhold til tosprogede elevers fastholdelse i uddannelsessystemet er positivt, men det gælder stadig, at frafaldet på ungdomsuddannelserne på landsbasis er større for denne gruppe end for de etsprogede elever.

Der er sket et fald i andelen af tosprogede elever med læseproblemer i skoleforløbet, selv om der dog stadig er ca. 1/4 af de tosprogede elever, som har læseproblemer.

Tiltag

De faglige tiltag, der er beskrevet i afsnittet som skolernes faglige resultater, forventes i sagens natur også at have en effekt på de tosprogede elevers resultater.

Endvidere dækker Københavnermodellen 2.0 på skoleområdet over en række af initiativer, som skal holde hånden under de elever med de største udfordringer.

- De af de kommende *skolestartere*, som har de største sproglige udfordringer, vil blive rådgivet i forbindelse med indskrivning til børnehaveklasse. Forvaltningen har reserveret næsten 150 pladser til skolestartere på en bred vifte af skoler, som både fysisk og pædagogisk har plads til at byde disse børn velkomne.
- Som alle andre kommuner har København mange elever, som flytter skole mellem 1. og 9.klasse. I tæt dialog mellem skoler og hjem vil forvaltningen sikre, at de *skoleflyttere*, som fx har særlige faglige udfordringer, træffer det rigtige valg omkring skoleskift.

For begge initiativer gælder, at det frie skolevalg bevares, men samtidig sikrer forvaltningen den rette rådgivning til forældrene. Disse initiativer indgår i en større samlet gruppe af tiltag for de yngste Københavnerne mellem 0 og 18 år.

Stor tilfredshed hos brugerne – elever og forældre

Brugertilfredshed har vi i 2011 i København valgt at måle på to områder:

- Elevtilfredsheden er høj
- Folkeskolen er forældres og elevers valg, og elevsammensætningen afspejler befolkningssammensætningen i byen.

Hovedtal

Elevtilfredshed

Kommunegennemsnit 4.-9. klasse	Resultat 2009	Resultat 2010	Resultat 2011
100 procent opnås, hvis samtlige elever synes godt om at gå i skole og er tilfredse med undervisningen og skolen samlet set. 0, hvis ingen synes om at gå i skole, og alle er utilfredse med skolen og undervisningen.		66,3 %	65,3 %

Elevtilfredshed, fordelt på klassetrin

Hvad synes du om at gå i skole for tiden? (i %)	4.kl	5.kl	6.kl	7.kl	8.kl	9.kl
1-2 meget dårligt	5 %	5 %	7 %	7 %	11 %	15 %
3-4	42 %	41 %	42 %	47 %	50 %	47 %
5-6 meget godt	53 %	54 %	52 %	45 %	40 %	39 %

Forældre og unges valg, elever på alle trin

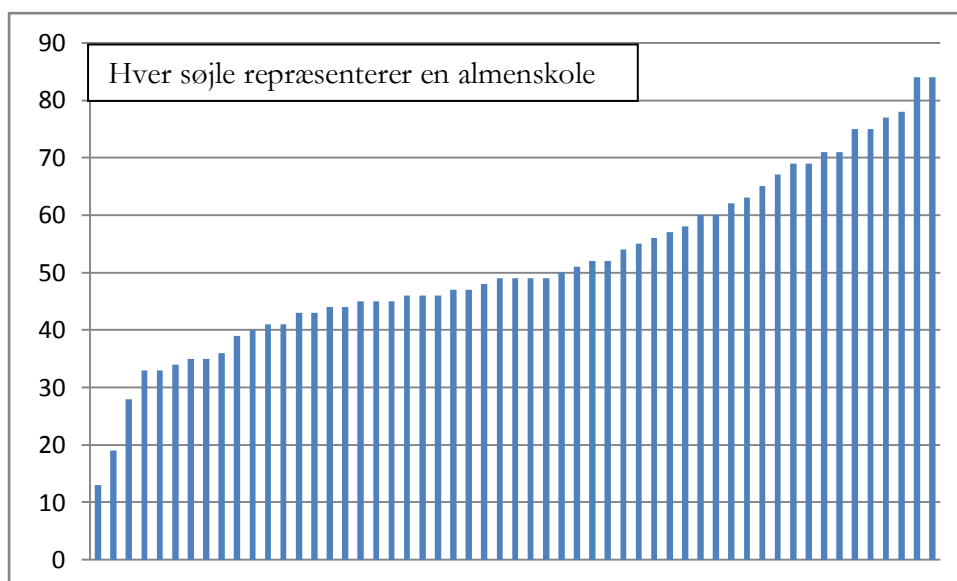
Andel af københavnske undervisningspligtige børn, der går i	2008/09	2009/10	2010/11
kommunens folkeskoler	72,5 %	72,1 %	72,0 %
privatskoler	25,7 %	26,9 %	27,2 %
efterskoler	1,8 %	1,0 %	0,8 %

Forældres valg, elever i bh.klasse-2. klasse

Kommunegennemsnit	2007/08	2008/09	2009/10	2010/11
Andel af grunddistriktsforældre, der vælger distriktsskolen	49,8	48,0	48,1	49
Andel af grunddistriktsforældre, der vælger anden offentlig skole	25,0	27,6	25,8	25
Andel af grunddistriktsforældre, der vælger privatskole	25,2	24,4	25,1	26

Forskel mellem skolerne

Næste figur viser andel af grunddistriktets forældre, der vælger distriktsskolen – fordelt på skoler.

Konklusion

Generelt er størsteparten af de københavnske børn tilfredse med at gå i skole. Flertallet af eleverne er således overvejende positive. Dog daler tilfredsheden, jo ældre eleverne bliver. Der er ingen forskel mellem tilfredsheden hos drenge og piger.

Det er vigtigt at holde fokus på den tiendedel, der giver udtryk for at trives dårligt i skolen (i rapporten målt på en række indikatorer). Dette gælder i særlig grad de store elever: Tre gange så mange elever i 9. klasse som i 4. klasse synes ikke godt om at gå i skole.

Privatskolefrekvensen ligger nogen lunde fast over år om end med en svag stigende tendens, også når man går helt tilbage til 2001/02 (fra 22 % til 26 %) – i gennemsnit en årlig stigning på 0,4 procentpoint.

Forskel mellem skolerne

Der er imidlertid meget store forskelle på, hvor gode skolerne er til at tiltrække elever, der hører til skolens distrikt. Procentandelen af forældre, der vælger deres distriktsskole, svinger således fra 12 % til 84 %. Den procentdel, som ikke vælger distriktsskolen, fordeler sig så på andre folkeskoler i kommunen og frie grundskoler (privatskoler). Selv om det kun er cirka 8 % af eleverne, der skifter

undervejs i skoleforløbet, er dette tal meget højere på visse skoler. Det betyder udsivning især omkring 6.-7. klasse, som især på mindre skoler indebærer økonomiske problemer.

Skolen som en attraktiv arbejdsplads

Skolen som en attraktiv arbejdsplads har vi i København valgt at måle på tre områder:

- Der er tilfredsstillende samarbejde på skolen
- Der er tilfredsstillende trivsel blandt medarbejderne (lavt sygefravær)
- Der finder en tilfredsstillende kompetenceudvikling sted på skolen.

Alle data i dette afsnit bortset fra sygefraværet baserer sig på kommunens trivselsmåling, der gennemføres hvert andet år; sidste gang i efteråret 2010. Sammenligningstal stammer fra forrige trivselsmåling fra efteråret 2008.

Hovedtal

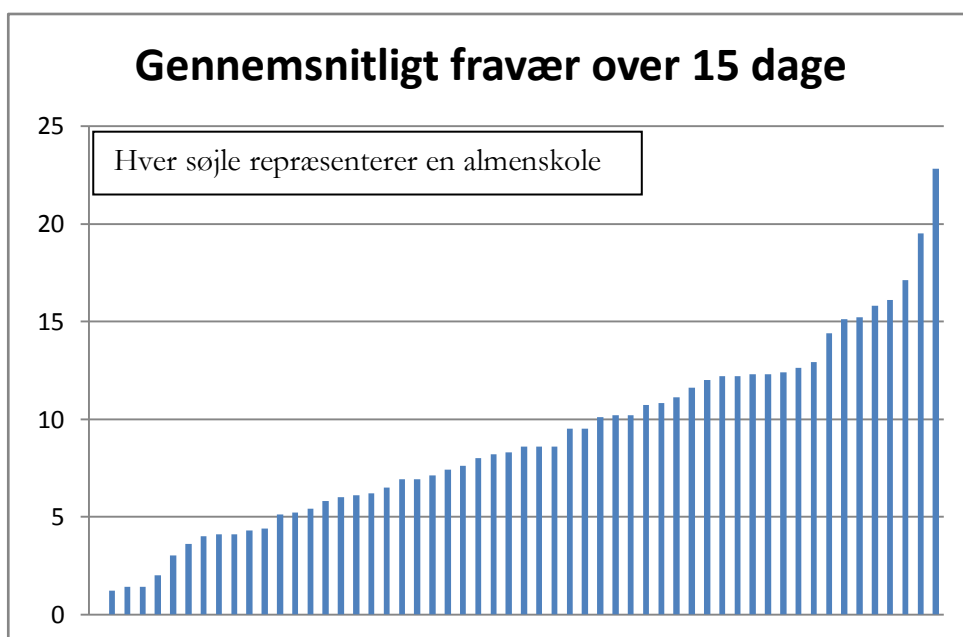
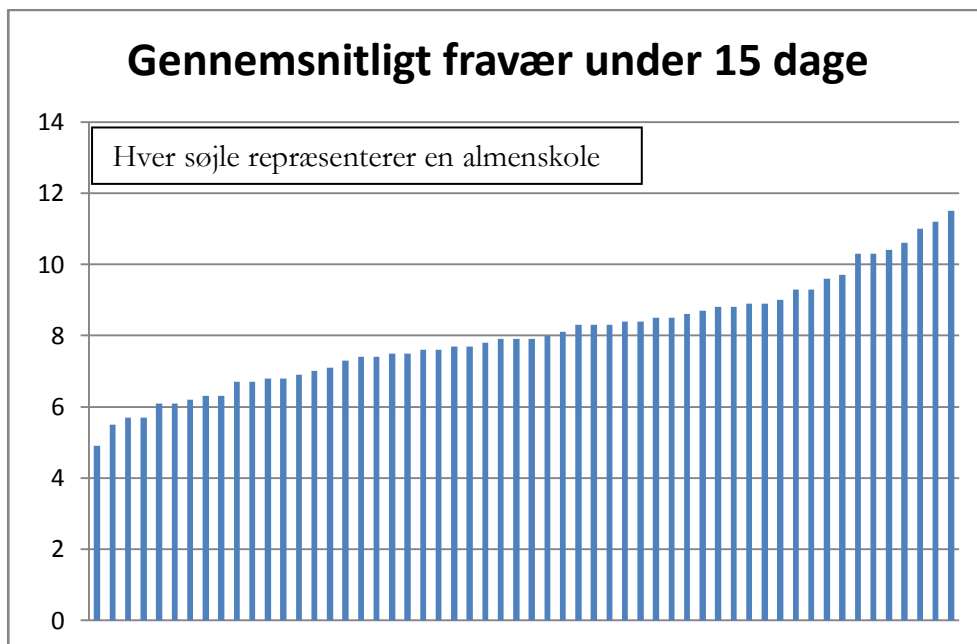
Skolegennemsnit, tilfredsstillende samarbejde	Resultat (trivselsmåling 2008)	Resultat (trivselsmåling 2010)
100 procent opnås, hvis samtlige medarbejdere mener, at de kan stole på udmeldinger fra ledelsen, at ledelsen stoler på medarbejderne, at konflikter løses retfærdigt og at arbejdsopgaver fordeles retfærdigt. 0 procent opnås, hvis ingen mener, dette er tilfældet.	63,7	66,8

Skolegennemsnit, sygefravær	Resultat 2009	Resultat 2010	Resultat 2011
Gennemsnitlig antal korttidssygedage (under 15 dage) per medarbejder	8,74	9,34	8,3
Gennemsnitlig antal langtidssygedage (over 15 dage) per medarbejder	8,88	7,46	9,2
Gennemsnitlige antal sygedage i alt	17,62	16,79	17,5

Skolegennemsnit, kompetenceudvikling	Resultat (trivselsmåling 2008)	Resultat (trivselsmåling 2010)
100 procent opnås, hvis samtlige medarbejdere mener, at de har gode muligheder for at udvikle sig fagligt, at de har de nødvendige kompetencer, har gode muligheder for efteruddannelse og mulighed for at udnytte deres erfaring og evner. 0 opnås, hvis intet af dette gør sig gældende.	68,9	69,8

Forskel mellem skolerne

Antal sygedage pr. medarbejder pr. år

Det samlede antal fraværsdage hidrørende fra fraværperioder, der er på under 15 dage, er delt med antal årsværk på skolen. Fordelingen af dette resultat pr. skole fremgår af den øverste graf.

Det samlede antal fraværsdage hidrørende fra fraværperioder, der er på 15 dage eller derover, er delt med antal årsværk på skolen. Fordelingen af dette resultat pr. skole fremgår af den nederste graf.

Konklusion

Samarbejde

På den ene side afspejler tallene, at størstedelen af medarbejderne er tilfredse med samarbejdet på deres arbejdsplads. På den anden side er det også tydeligt, at der er plads til forbedring, og tallene er generelt lavere end gennemsnittet for BUF.

Trivsel / sygefravær

Trivslen blandt medarbejderne på skolerne generelt er et stort spørgsmål og omfatter reelt alle områder af denne måling.

Sygefraværet kan ikke sige noget direkte om trivslen – men det kan anvendes som indikator. Sygefraværet i skolerne ligger rimeligt i forhold til måltallet. På baggrund af HR-redegørelsen 09-10 er måltallene for sygefravær justeret, således at sygefraværet i kommunen skal nedbringes til 19,2 dage i 2010 til 18,2 i 2011 og til 17,2 dage i 2012.

Generelt er sygefraværet blandt skolernes medarbejdere væsentligt lavere end det tilsvarende tal for BUF generelt. Der er dog i 2011 et faldende gennemsnit i det korte fravær, mens det lange fravær er svagt stigende.

Når man kigger på ovenstående, grafiske fremstillinger er det endvidere værd at bemærke, at der er relativt stor spredning blandt skolerne og at spredningen især stammer fra langtidssygdom. Dette indikerer, at der er en lille gruppe af skoler, der klarer sig meget dårligt og trækker gennemsnittet ned.

Kompetenceudvikling

Det sammenfattede tal (69,8) giver et overblik, men muligvis også et lidt misvisende billede af situationen. Når man kigger på trivselsundersøgelsens resultater, er der store forskelle mellem lærere og administrativt personale, og derudover på scoren ift. de enkelte udsagn.

Her er det værd at bemærke, at lærerne generelt er markant mere utilfredse end det administrative personale. Særligt i forhold til muligheden for efteruddannelse er der stor forskel de to grupper imellem, om end trivselsundersøgelsen 2010 viser en svag fremgang i lærernes oplevelse af muligheder for kompetenceudvikling.

Tiltag

Trivsel / sygefravær

Der er gennem de senere år iværksat en række indsatser rettet mod nedbringelse af sygefraværet. I 2010 er sygefraværsreformen blevet implementeret. I den forbindelse er der sat ekstra fokus på den tidlige indsats særligt i forhold til længerevarende fravær, herunder med tilbud om individuel støtte og rådgivning samt kortere behandlingsforløb hos fysioterapeut eller psykolog.

Kompetenceudvikling

Som det fremgår af afsnittet om faglige resultater og tilhørende tiltag, iværksættes en omfattende kompetenceudvikling i de kommende år.

2. del:

Yderligere dokumentation

Definitioner

En række af de begreber, der anvendes i såvel den kommunale kvalitetsrapport som i de enkelte skolers rapporter, defineres forskelligt i forskellige sammenhænge uden for kommunen. De kommunale definitioner ser således ud:

Tosprogede elever

I København defineres tosprogede ud fra det sprog, som er det dominerende i hjemmet. Hvis sproget ikke er dansk, betegnes eleven som tosproget elev – ellers etsproget.

I visse andre sammenhænge er definitionen baseret på elevens herkomst, dvs. forældrenes fødeland.

Socioøkonomisk korrektion af karakterer

Tallene for uddannelsesniveau, indkomst og erhverv udgør tre kvantitative variable, som underkastes en simpel faktoranalyse. Man isolerer faktorerne hver for sig og beregner tilhørende faktorscore. For hver elev opnås derved en score mellem -1 og +1, hvormed karakteren korrigeres. Den korrigerede karakter kan så sammenlignes med andre elevers og indgå i ”alt andet lige”-sammenligninger, hvori præstationer sammenlignes som ”korrigeret for socioøkonomiske baggrund”. For *uddannelsesniveau* og *erhverv* anvendes den af forældrene, der har højest score. *Indkomst* er husstandsindkomsten.

Det er den samme korrektionsmetode, der anvendes i PISA-undersøgelserne. I undervisningsministeriets beregning af skolernes undervisningseffekt, anvendes en mere kompleks korrektionsmetode, der medtager mange flere baggrundsfaktorer.

Undervisningseffekt

KREVI (Kommunernes og REgionernes VIdenscenter) 2007-2009 og senere Undervisningsministeriet (2010) har undersøgt skolernes undervisningseffekt. Deres tal er baseret på afgangskarakterer 2007-2010 (2007-karaktererne omregnet til ny skala) henholdsvis 2010. Omfatter 5 discipliner i dansk samt 1 engelsk, 1 fysik/kemi og 2 matematikkarakterer. I alt 48 variable indgår i analysen af hver enkelt elevs socioøkonomisk baggrund.

Der anvendes landsstandardiserede tal for, hvor en skoles gennemsnitskarakter ligger i forhold til, hvordan den socioøkonomisk sammenlignelige gruppe klarer sig på landsplan.

Karaktergennemsnit

I København beregnes karaktergennemsnittet som gennemsnittet af alle disciplinkarakterer i de bundne prøvfag, dansk, matematik, engelsk og fysik-kemi, idet de sidste to karakterer tæller dobbelt. Dansk orden indgår dog ikke. Denne metode betyder, at faget dansk med sine fire discipliner (læsning, skriftlig dansk, mundtlig dansk og retskrivning) kommer til at indgå med dobbelt vægt i forhold til matematik med to discipliner (problemregning og færdighedsregning) samt engelsk og fysik (der kun har en disciplin hver, der som nævnt tælles dobbelt).

I ministeriets beregning af karaktergennemsnit benyttes også kun de bundne prøfefag, men her indgår alle discipliner med samme vægt. Det betyder, at faget dansk (med fem discipliner) indgår med fem gange så stor vægt som engelsk og fysik/kemi.

Gennemsnitskarakteren er i København beregnet på baggrund af samtlige de elever, som går til afgangsprøve fra en niendeklasse på en alment skole i København. Det betyder, at elever fra en evt. specialklasserække eller modtagerklasser på skolen indgår i tallene, såfremt de har aflagt prøve.

Datakilder brugt i kommunerapporten

Københavnbarometeret

Københavnbarometeret er en spørgeskemaundersøgelse, som alle kommunens elever fra 4. -9. klasse skal besvare. Undersøgelsen gennemføres hvert år.

Eleverne har svaret på op til 72 spørgsmål om deres oplevelse af forhold i skolen med betydning for områderne tryghed, trivsel, sundhed, demokratisk dannelse, livsglæde, motivation for at lære, fritidsaktiviteter og madvaner. Eleverne har udfyldt spørgeskemaet elektronisk på internettet i skolens computerrum under vejledning fra klasselæreren. I dataopgørelsen brugt i kvalitetsrapporten indgår udelukkende de indtastede svar fra elever, som har besvaret samtlige spørgsmål i spørgeskemaet.

Ud af en samlet respondentgruppe på 16.344 personer har 13.120 elever udfyldt hele skemaet, hvilket giver en samlet svarprocent på 80,3. Svarprocenten er generelt jævnt fordelt på de forskellige klassetrin, om end niendeklasseeleverne udgør en lidt mindre andel end de øvrige klassetrin.

Skolelederskema 2011

Skolelederskemaet er et spørgeskema, som forvaltningen har bedt skoleledere på almenskoler besvare i foråret 2011 med deadline primo juni. Skolelederskemaet for 2011 omfatter 53 spørgsmål og har temaerne principper, læsning, matematik, evaluering af undervisningen, dansk som andetsprog, undervisningsdifferentiering, it og undervisningsmateriale, inklusion, vejledere samt tryghed, trivsel og medbestemmelse.

Uddannelsesvalg

Her er der sket en samkøring af data fra Danmarks Statistik med oplysninger i kommunens egne baser. Hver enkelt elevs placering i forskellige uddannelseskategorier er holdt op mod køn, etnicitet og afleverende skole. Det væsentlige skel i kategorierne går mellem kategorier, der betyder at eleven i henhold til deres uddannelsesplan enten er i ungdomsuddannelse eller i en forberedende og udviklende aktivitet, og så kategorien Opsøgende og opfølgende vejledning, hvor eleven ikke pt. følger sin uddannelsesplan.

Karakterer ved afsluttende prøver

Her er karaktererne ved prøveterminen juni 2011 lagt til grund. Karakterudtrækket er kørt sammen med data fra Danmarks Statistik, således at variationen i forhold til skoleklasse, køn, etnicitet og socioøkonomisk baggrund har kunnet aflæses. Karaktererne findes for de bundne prøfefag hver for sig samt som et samlet gennemsnit for skolens afgangselever som samlet gruppe og opdelt efter skolens registrering af sprog.

Karakteren videregives såvel ukorrigeret som med socioøkonomisk korrektion baseret på den enkelte elevs baggrund.

Yderligere oplysninger om beregningsmetoder mv. kan findes i det tekniske bilag.

Supplerende data

Karakterer ved afsluttende prøver

Ukorri- geret	Læsning	Retskriv- ning	Skriftlig fremstil- ling	Mundtlig dansk	Færdig- heds- regning	Problem- regning	Engelsk mundtlig	Fysik/ kemi
2011	5,51	5,66	6,28	6,92	5,76	5,09	7,23	6,03
2010	5,46	5,55	5,70	6,94	6,64	5,55	6,95	5,65
2009	4,44	4,88	5,26	6,68	6,70	5,69	6,70	5,40
2008	5,24	5,24	6,42	6,69	6,21	5,21	6,91	5,45

		2010		2011		
		Etsprogede elever	Tosprogede elever	Etsprogede elever	Tosprogede elever	Gab 2011 (måltal)
Læsning	Ukorri- geret	6,37	4,12	6,42	4,10	
	Korrigeret	6,02	5,02	6,11	4,89	80,0 %
Retskrivning	Ukorri- geret	6,30	4,55	6,36	4,64	
	Korrigeret	5,91	5,55	6,08	5,39	88,7 %
Skriftlig fremstilling	Ukorri- geret	6,42	4,55	7,00	5,26	
	Korrigeret	6,09	5,41	6,75	5,91	87,6 %
Mundtlig dansk	Ukorri- geret	7,72	5,64	7,53	5,96	
	Korrigeret	7,34	6,60	7,28	6,67	91,6 %
Færdighedsregning	Ukorri- geret	7,47	5,44	6,49	4,67	
	Korrigeret	7,03	6,57	6,13	5,62	91,7 %
Problemregning	Ukorri- geret	6,46	4,25	5,81	4,07	
	Korrigeret	5,98	5,47	5,42	5,09	93,9 %
Engelsk mundtlig	Ukorri- geret	7,64	6,07	7,75	6,60	
	Korrigeret	7,19	7,22	7,43	7,43	100,0 %
Fysik/kemi	Ukorri- geret	6,32	4,63	6,61	5,14	
	Korrigeret	5,91	5,68	6,27	6,03	96,2 %
Bundne prøvefag	Ukorri- geret	6,87	5,00	6,83	5,28	
	Korrigeret	6,46	6,04	6,52	6,05	

Korrektionerne i denne tabel baserer sig på tal beregnet på alle elever, som Danmarks Statistik har baggrundsdata for.

Karaktererne fra 2010 er opdateret marts 2011, idet det har vist sig, at der i dataene fra Danmarks Statistik var sket en frasortering af elever, hvor der manglede socioøkonomiske værdier. Denne frasortering havde i 2010 et fire gange så stort omfang som i de tidligere år, hvorfor det har været nødvendigt at justere karaktergennemsnittene efter de frasorterede elever igen var taget ind. I 2011 er frasorteringen igen på normalt niveau.

Måltallet for gabet er de tosprogede elevers korrigerede karaktergennemsnit i procent af de etsprogede elevers karaktergennemsnit. Der er ret stor variation i gabet fagene imellem, og forskellene følger de forskellige disciplinernes afhængighed af at kunne læse dansk sikkert.

Specificering af afgangselevernes uddannelsessituation

De elever, som 1. juli 2010 forlod en 9. folkeskoleklasse, fordeler sig samlet set procentuelt således 1. juni 2011, 11 måneder efter endt grundskole. Baseret på den andel af elever, der stadig er i systemet, og som man derfor har uddannelsesoplysninger på. Sammenligningstal er kursiverede og i parentes og omfatter årgangen før.

Hvor var eleverne fra 9. klasse 1. juni 2011 (angivet i procent)?	Alle Elever 2.414 (2.354)	Piger 1.206 (1.118)	Drenge 1.208 (1.236)	Et-sprogede 1.512 (1.484)	To-sprogede 902 (870)	Almen-elever 2.240 (2.199)	Special-elever 174 (155)
10. klasse	42,25 (40,44)	41,56 (41,06)	42,96 (39,89)	41,47 (37,67)	43,57 (45,17)	40,85 (39,65)	60,34 (51,61)
Gymnasial uddannelse	35,05 (34,62)	38,47 (38,01)	31,62 (31,55)	37,96 (37,26)	30,16 (30,11)	37,77 (36,74)	0 (4,52)
Erhvervsfaglig uddannelse	7,37 (9,09)	4,81 (6,17)	9,93 (11,73)	6,42 (8,09)	8,98 (10,80)	7,5 (9,14)	5,75 (8,39)
Anden ungdoms-uddannelse	0,33 (0,25)	0,17 (0,09)	0,50 (0,40)	0,46 (0,27)	0,11 (0,23)	0,04 (0,05)	4,02 (3,23)
I alt i uddannelses-systemet	85,00 (84,4)	85,01 (85,33)	85,01 (83,57)	86,31 (83,02)	82,82 (86,31)	86,16 (85,58)	70,11 (67,75)
Forberedende og udviklende aktiviteter	11,47 (10,66)	11,28 (10,82)	11,67 (10,52)	10,85 (11,59)	12,53 (9,08)	10,58 (10,37)	22,99 (14,84)
<i>Andel i alt, der følger deres uddannelsesplan</i>	96,47 (95,06)	96,29 (96,14)	96,68 (94,09)	97,17 (94,88)	95,35 (95,39)	96,74 (95,95)	93,1 (82,59)

Opsøgende og opfølgende vejledning	3,52 (4,93)	3,73 (3,85)	3,31 (5,91)	2,84 (5,12)	4,66 (4,60)	3,26 (4,05)	6,90 (17,42)
---	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------	------------------------

Pr. 1. januar 2011 er alle unge, der søger en ungdomsuddannelse, blevet parathedsvurderet, hvilket kan betyde en ændring i næste års kvalitetsrapport, da det dermed kan forventes, at færre vil være parate til at starte mens der forventes en større andel, som vil tage et ekstra år i enten 10. klasse eller en anden forberedende og udviklende aktivitet, som kan gøre de unge uddannelsesparate året efter.

Det formodes, at der også næste år sker en stigning i andelen af elever, som går i 10. klasse, da der oprettes 10. klasse på erhvervsuddannelserne som et bindeled mellem grundskolen og de erhvervsfaglige uddannelser.

De elever, som 1. juli 2010 forlod en 10. folkeskoleklasse, fordeler sig samlet set procentuelt således 1. juni 2011, 11 måneder efter endt grundskole. Baseret på den andel af elever, der stadig er i systemet, og som man derfor kender uddannelsesoplysninger på. Sammenligningstal er kursiverede og i parentes og omfatter årgangen før.

Hvor var eleverne fra 10. klasse 1. juni 2011 (angivet i procent)?	Alle Elever 1.102 (1.005)	Piger 520 (503)	Drenge 582 (502)	Et-sprogede 606 (515)	To-sprogede 496 (490)	Almen-elever 846 (821)	Special-elever 256 (184)
Gymnasial uddannelse	22,6 (27,66)	24,81 (32,80)	20,62 (22,51)	18,98 (25,83)	27,02 (29,59)	29,20 (33,74)	0,78 (0,54)
Erhvervsfaglig uddannelse	24,41 (20,40)	23,65 (19,88)	25,09 (20,92)	18,65 (16,89)	31,45 (24,08)	28,84 (22,90)	9,77 (9,24)
Anden ungdoms-uddannelse	6,08 (4,08)	4,23 (1,99)	7,73 (6,18)	9,57 (3,69)	1,81 (4,49)	0,59 (0,37)	24,22 (20,65)
I alt i uddannelsessystemet	53,09 (52,14)	52,69 (54,67)	53,44 (49,61)	47,2 (46,41)	60,28 (58,16)	58,63 (57,01)	34,77 (30,43)
Forberedende og udviklende aktiviteter	40,2 (36,12)	41,92 (34,39)	38,66 (37,85)	46,37 (41,36)	32,66 (30,61)	33,92 (30,33)	60,94 (61,96)
<i>Andel i alt, der følger deres uddannelsesplan</i>	93,29 (88,26)	94,61 (89,06)	92,10 (87,46)	93,77 (87,77)	92,94 (88,77)	92,55 (87,34)	95,71 (92,39)
Opsøgende og opfølgende vejledning	6,72 (11,74)	5,38 (10,93)	7,90 (12,55)	6,44 (12,23)	7,06 (11,22)	7,45 (12,67)	4,30 (7,61)

De elever, som 1. juli 2010 forlod en 9. eller 10. folkeskoleklasse, fordeler sig samlet set procentuelt således 1. juni 2011, 11 måneder efter endt grundskole. Baseret på den andel af elever, der stadig er i systemet, og som man derfor kender uddannelsesoplysninger på. Sammenligningstal er kursiverede og i parentes og omfatter årgangen før.

9. + 10. klasse 1. juni 2011	Alle	Piger	Drenge	Et-sprogede	To-sprogede	Almen-elever	Special-elever
Angivet i procent	3.516 (3.359)	1726 (1.621)	1790 (1.738)	2.118 (1.999)	1.398 (1.360)	3.086 (3.020)	430 (339)
	Elever						
10. klasse	29,01 (28,34)	29,03 (28,32)	28,99 (28,37)	29,60 (27,96)	28,11 (28,90)	29,65 (28,87)	24,42 (23,6)
Gymnasial uddannelse	31,14 (32,54)	34,36 (36,40)	28,04 (28,94)	32,53 (34,32)	29,04 (29,93)	35,42 (35,93)	0,47 (2,36)
Erhvervsfaglig uddannelse	12,71 (12,47)	10,49 (10,43)	14,86 (14,38)	9,92 (10,36)	16,95 (15,59)	13,35 (12,88)	8,14 (8,85)
Anden ungdomsuddannelse	2,13 (1,40)	1,39 (0,68)	2,85 (2,07)	3,07 (1,15)	0,72 (1,76)	0,19 (0,13)	16,05 (12,68)
Forberedende og udviklende aktiviteter	20,48 (18,28)	20,51 (18,14)	20,45 (18,41)	21,01 (19,26)	19,67 (16,84)	16,98 (15,79)	45,58 (40,41)
I alt i uddannelsessystemet	72,86 (73,35)	73,88 (75,15)	71,89 (71,69)	72,05 (72,64)	74,1 (74,42)	78,42 (77,68)	33,03 (34,81)
Andel i alt, der følger deres uddannelsesplan	95,48 (93,03)	95,77 (93,95)	95,20 (92,17)	96,13 (93,05)	94,49 (93,01)	95,59 (93,61)	94,65 (87,91)
Opsøgende og opfølgende vejledning	4,52 (6,97)	4,23 (6,05)	4,80 (7,83)	3,87 (6,95)	5,51 (6,99)	4,41 (6,39)	5,35 (12,09)

Specialelevernes uddannelsesstart

Angivet i procent Tallene i parentes gælder årgangen før	Alle specialelever 440 (343)	Kun årgang 1994 (235)
10.klasse	24,09 (23,32)	37,02
Gymnasiale uddannelser	0,68 (2,33)	0,43
Erhvervsfaglig uddannelse	8,18 (8,75)	3,83
Anden ungdomsuddannelse	15,91 (12,54)	0,85
I alt i uddannel- sessystemet	48,86 (46,94)	42,13
Forberedende og udviklende aktiviteter	45,91 (40,23)	53,62
<i>Andel i alt, der følger deres uddannelsesplan</i>	94,77 (87,17)	95,75
Opsøgende og opfølgende vejledning	5,23 (12,83)	4,26

Kommentarer til kategoriseringer

Andelen, der fortsætter i 10. klasse	Omfatter også 10. klasse på efterskole
Andelen, der fortsætter i anden ungdomsuddannelse	Omfatter fx private uddannelser og STU (særlig tilrettelagt uddannelse)
Andelen, der fortsætter i forberedende og udviklende aktiviteter	Omfatter fx produktionsskole, 11.-13.skoleår, arbejde, særlige forløb aftalt med UU samt aktiviteter, som er godkendt i flg. pligtbekendtgørelsen
Andelen, der fortsætter i opsøgende og opfølgende vejledning,	Omfatter unge, som den 1.6.2011 ikke er registreret med igangværende aktiviteter eller som ikke er i gang med aktiviteter

Styr på udviklingen, orden i butikken

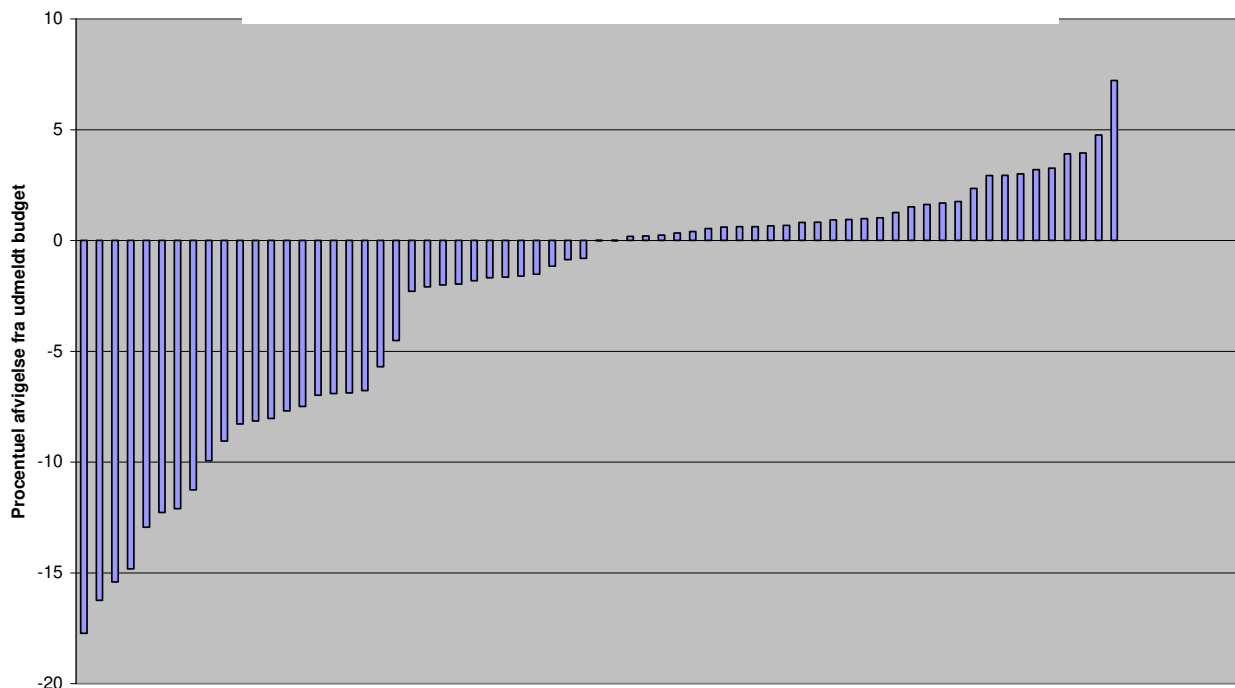
Hvad sker der, når den skemalagte lærer er fraværende

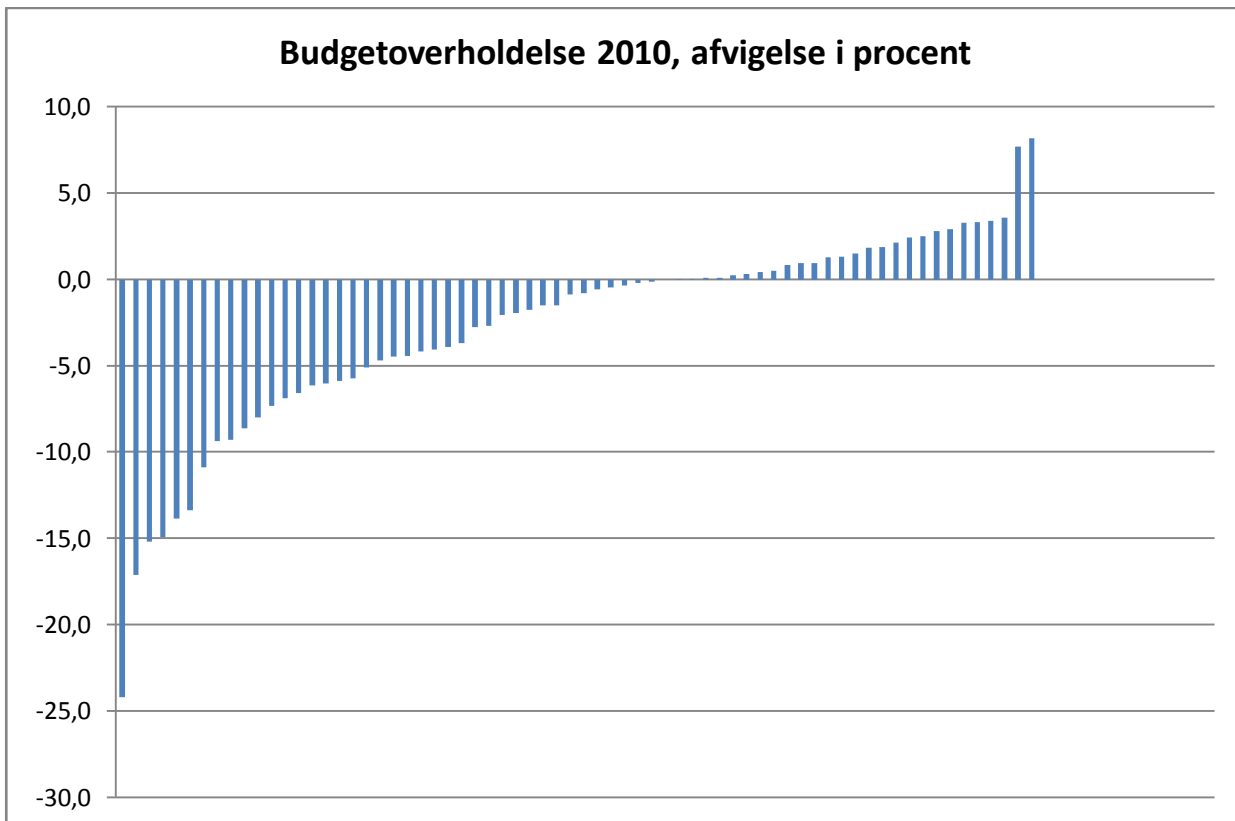
Antal ugentlige lektioner pr. klasse, hvor skemalagt lærer er fraværende	4,46	4,30	4,22
Uddannet lærer, når skemalagt lærer er fraværende-----	36,1 %	32,2 %	34,6 %
Ikke uddannet lærer, når skemalagt lærer er fraværende -----	61,5 %	63,3 %	60,9 %
Klasse uden lærer men med tilsyn, når skemalagt lærer er fraværende -----	2,3 %	2,5 %	2,4 %
Mellemtime eller hjemsendelse, når skemalagt lærer er fraværende -		1,9 %	2,2 %

Den skemalagte lærer kan være fraværende af mange grunde. Læreren kan være syg, være på kursus eller på lejrskole, have elever til prøve, være nødvendig i en undervisningssituation hvor deltagelsen ikke var planlagt etc.

Budgetoverholdelse og prognosepræcision

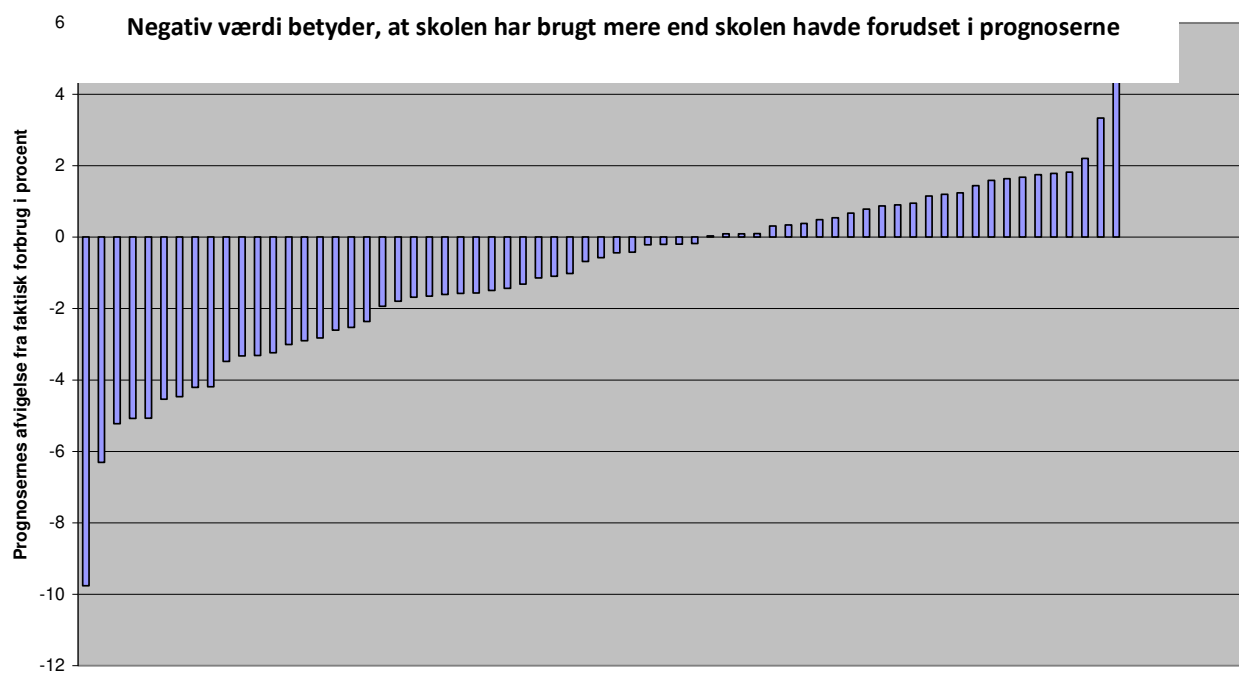
Budgetoverholdelse 2009, afvigelse i procent

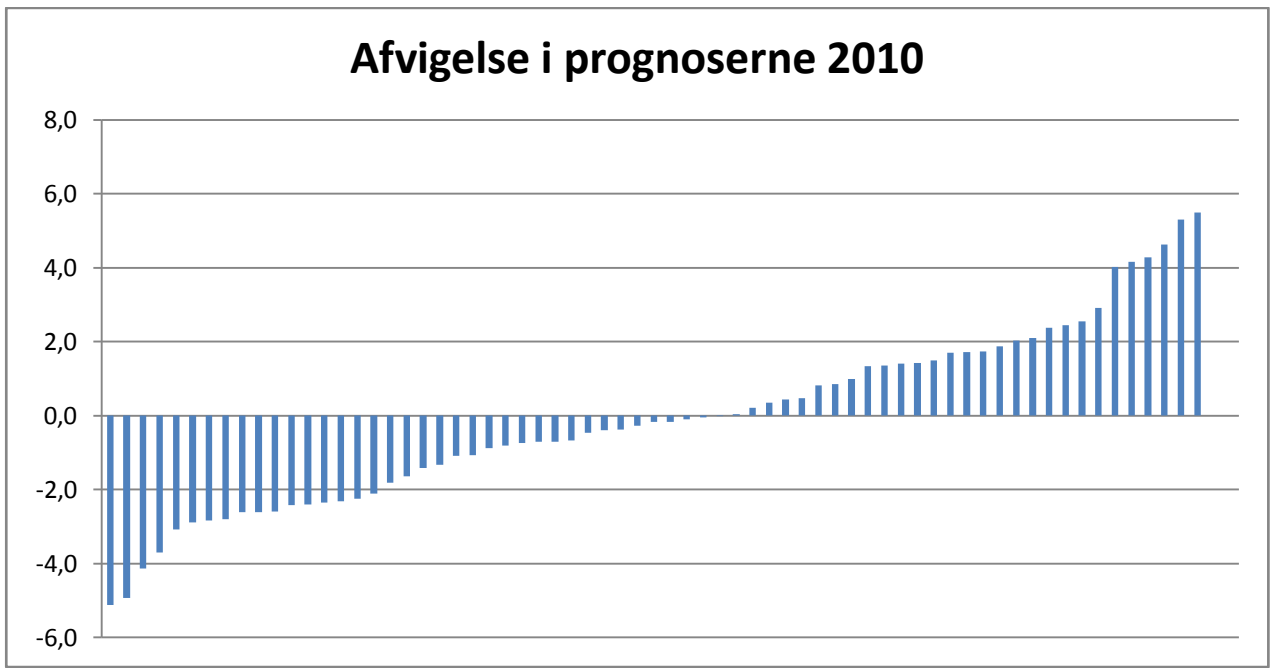

Gennemsnittet af det forudsagte årsregnskab i de tre kvartalsprognoser i forhold til det faktiske regnskabsresultat vises herunder.

Afvigelse i prognoserne 2009

Det skal bemærkes, at det viser sig, at der ingen sammenhæng er mellem en skoles grad af budgetoverholdelse og dens præcision i prognoserne.

Nøgletal

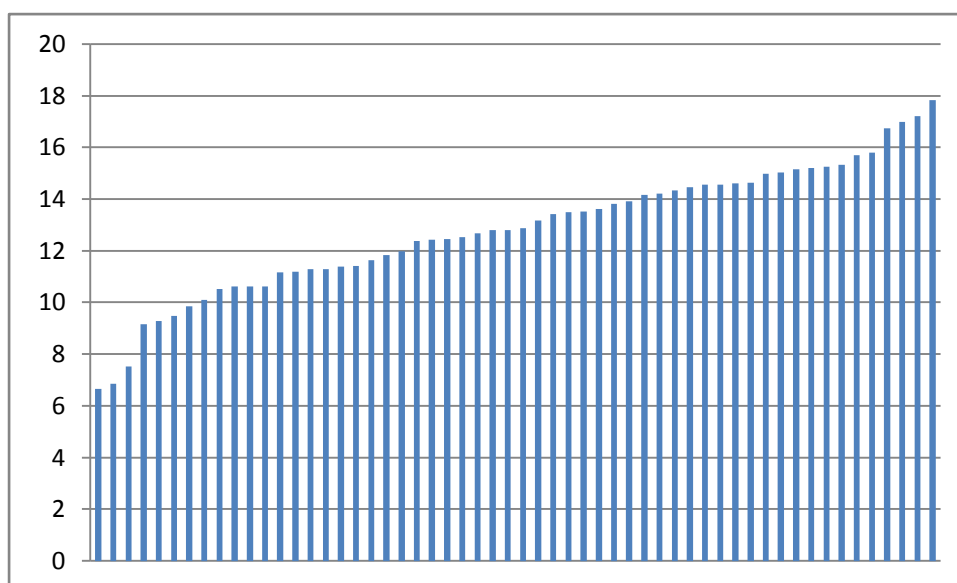
Disse nøgletal leverer de informationer, som kræves i bekendtgørelsen om kvalitetsrapporten men som ikke fremgår af det foregående. Elevtal mv. tager udgangspunkt i tallene 5. september 2010 henholdsvis 2008 og 2009.

	2009	2010	2011
Antal folkeskoler i kommunen (august 2011) -----	66	66	66
Antal almenskoler: 57 (56) – ny skole i Ørestaden Antal specialskoler: 9 (10) – Kastelsvejens Skole er ikke længere en selvstændig skole Antal almenskoler med modtagelsesklasser: 16 (16) Antal almenskoler med specialklasserækker: 9 (8)			
Antal spor pr. klassetrin i gennemsnit ----- Højeste værdi i kommunen: 3,5 (3,6) Laveste værdi i kommunen: 1,2 (1,3)	2,44	2,47	2,41
Antal elever 5/9 2010 i alt inklusive 10. klasse, specialskoler, specialklasser og modtagelsesklasser-----	31.793	32.069	32.443
Antal elever 5/9 2010 almenklasser, børnehavekl.–9. klasse-----	29.572	29.608	29.972
Antal elever 5/9 2010 almenklasser, 10. klasse-----	548	749	745
Antal elever 5/9 2010 modtagelsesklasser-----	257	254	269
Antal elever 5/9 2010 specialskoler: -----	792	828	849
Antal elever 5/9 2010 specialklasserækker mv.: -----	624	630	608
Tosprogsprocent 0.-10. klasse pr. 13. september 2011: -----	30,8	30,0	31,0
Antal almenelever pr. almenkole i gennemsnit (uden 10. klasser) Højeste værdi i kommunen: 765 (772) Laveste værdi i kommunen: 212 (221)	527	535	534
Antal elever pr. almenklasse, 0.-9. klasse (gennemsnit)----- Højeste værdi i kommunen: 27,5 (26,8) Laveste værdi i kommunen: 16,6 (17,0)	21,99	21,70	21,93
Antal elever pr. lærerårsværk i almenklasser (0.-10. klasse) ----- Højeste værdi i kommunen: 17,8 (19,3) Laveste værdi i kommunen: 6,7 (7,0)	13,9	13,8	14,6

	2009	2010	2011
Undervisningsmidler			
Antal elever pr. tidssvarende computer (yngre end fem år) -----	5,0	4,8	4,6
Andel af skoler, der har udarbejdet principper for ...			
Løbende evaluering -----			83,1
Samarbejde mellem skole og hjem -----			100
Specialundervisning og holddannelse -----			71,4
Undervisning i dansk som andetsprog -----			80,3
Andel af elever, hvortil der er udarbejdet elevplaner -----			99

Gennemsnitligt antal elever pr. lærer

Forskel mellem skolerne

Kommentar

Tallet er et udmærket udtryk for skolens ressourceforbrug, men i det indgår både effektivitet (som alt andet lige indebærer en optimering af kvotienten, fx ved at man undgår klasser med meget lave klassekvotienter) og at skolen blot anvender tildelte ekstraressourcer, som netop er udtryk for at skolen skal løfte vanskelige opgaver, fx gennem høj tosprogsprocent eller flere enkeltintegrerede elever.